

התאחדות בני מול

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

כ"ט אדר א' תשע"א

פקודי - שקלים

שנה ט"ו גליון תש"א

תוכן הענינים

לקח טוב.....עמוד ב'
שבת בשבתו.....עמוד ג'
דבש תמרים.....עמוד ד'
בשפתי צדיקים.....עמוד ה'
פרפראות לחכמה.....עמוד ו'
ודרשת וחקרת.....עמוד ח'
הילולא דצדיקא.....עמוד י"ט
דבר בעתו.....עמוד כ"ד
משה רעיא מהימנא.....עמוד כ"ה
משולחן מלכים.....עמוד כ"ז
דברות קודש.....עמוד כ"ט

אלה פקודי המשכן משכן העדות

בין עצים עבותים, ודרכים מפותלים ומסובכים, הלך האב למייל עם בנו שלובי זרוע, והלכו לאיטם במנוחה והשקט, עד שמעו בין עצי היער בשימוזן דרך, ועיר מושב לא מצאו, המזון שבכליהם אזל, הרעב החל להציק להם ומחוסר ברירה הם החלו לאכול עשבים ושורשי עצים רכים, מזון זה הינו מאכל בהמה ואינו מתאים כלל לאדם, לכן אכילה זו גרמה להם לכאבים חזקים והם סבלו ממנה מאוד, אולם בגלל הרעב הם נאלצו לאכול את המזון היחיד שאותו הם מצאו, ואמנם מזון זה, למרות חוסר התאמתו לבני אדם והכאבים העזים שתקפו אותם, הציל את חייהם ממותה לרעב.

ברבות הימים אמר הבן לאביו בשמחה גדולה שהוא אכל מהעשבים והם לא גרמו לו כאבים, בשמוע האב את דברי הבן, הוא הצטער מאוד ופרץ בבכי, הבן לא הבין כלל את צערו של אבא ושאל אותו על כך, ענה לו האב, כל עוד שהמזון של הבהמות לא התאים לנו וסבלנו ממנו, ידעתי שעדיין יש דבר המבדיל בינינו לבין חיות היער, ועדיין נותר לנו צלם אלוקים שבו נברא האדם, אולם עתה שההרגל גרם לכך שגם מאכלם של הבהמות לא תתעב נפשם, אני מתמלא צער על כך שבבדידותינו ביער אנו הולכים ומתרחקים מדמותם של בני האדם, ונמשל כבהמות נדמו.

והנמשל מובן, דהנה על הפסוק אלה פקודי המשכן משכן העדות דרשו חז"ל שיש בפסוק רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהן של ישראל, והנה בזמן שבית המקדש הי' קיים והשכינה הי' שורה בישראל היא זו שקירבה מאוד את עם ישראל לאביהם שבשמים, השכינה ששרתה בישראל הבדילה אותם מן הגוים והם חשו שהמה עם קדוש בני קל חי, עם העובד את ה' בבית המקדש ושכינת ה' חופפת עליו תמיד.

כאשר חרב בית המקדש הי' הצער על חורבנו גדול ביותר, לאורך כל הדורות הצער על החורבן והגלות וכן התקוה לבנין בית המקדש השלישי, שימשו כמחיצה המבדלת בין ישראל לעמים, גם בגלותם כאשר הם תעו בדרכים עקלקלות בארצות הגוים, חשו היהודים שמקומם אינו שם אלא גרים הם בארץ נכריה.

לדאבוין לב עם ירידת הדורות נחלשו הגעגועים שלנו לבנין בת מקדשינו, וקטן הצער על החורבן הנורא ושוב אין אנו חשים כמעט את חסרונו, ועל ענין זה עצמו מן הראוי לקונן ולבכות שהרי צער זה הוא שהבדיל בינינו לבין האומות, ובזכות הציפיה לגאולה והצער על חורבן בית המקדש נזכה במהרה לראות בשוב ה' את שיבת ציון ובבנין בית תפארתנו ומלכנו בראשינו בב"א.

זמנים	הדח"נ	מוצ"ש	יסודי התורה מס' פסחים
ברוקלין	5:35	7:04	יום א' דף ל ה'
קרית יואל	5:36	7:04	יום ב' דף לו.
מאנסי	5:35	7:03	יום ג' דף לו.
לעיקוואד	5:37	7:05	יום ד' דף לו.
מאנטרעאל	5:30	6:59	יום ה' דף לו.
מעלבירן	7:39	9:08	עש"ק חורח
בוענאס איירעס	7:12	8:39	שב"ק חורח
לאנדאן	5:30	7:00	להכנסת מודעות, ברכות מול טוב, הצחת שם, לעילוי נשמות, וכו' יפנו לאפיס כולל עצי חיים בארה"ב: 1-888-732-6347 EXT 4 1-888-REB-MEIR
מאנטשעסטער	5:37	7:06	
אנטווערפן	6:10	7:42	
ווייען	5:28	6:57	
בני ברק	5:18	6:53	
ירושלים	5:01	6:56	

שבת מברכים - ר"ח אדר ב' יהיה ביום א' וב'
מולד: ליל שב"ק שעה 12:00, עם 7 חלקים

די פארויבערסטע סגולה פאר

כל מיני ישיועות

זו סגולה
אישית לידת
רבי מאיר
בעל הנס
פרשקע
חשבו

1-888
REB-MEIR
732-6347

עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים למזל טוב קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה

יורו לה' חסדו ונפלאותיו נשבח בתודה וקול שיר ישמח משה במתנת חלקו ואור פניו עלינו יאיר ונהלנו בתוך רבים על הטוב אשר גמלנו כי לו נאה לשבח ורב טוב להשפיע לקהל עדתינו לנוח ולשמור ארשת שפתינו יערב להזכיר זכות אבות שיופיעו ממרומים אקרא לאוהבי לבא להשתתף בשמחת פרי עצי חיים להעמיר בעדינו ולהשפיע לנו משמי מעל ברכה מרובה לכבודם יעלו ויבואו אלינו לשמוח בזו השעה מזמון שבתם השמים יבואו להשתתף אבותינו הקדושים מליצת יושר ימללו אבותינו פני יושב כסא רחמים זרע קודש יזכו להתברך כאשר יופיעו ויקבצו יחדיו לעלוז וזכרוננו יעלה להתברך בקדושת יו"ט בתעצומות ועוז לכל קהלא קדישא הדין הזמן גרמא כעת להעמיר ולהתפלל לזאת הברכה אשר ברך משה נזכה בשפע קודש ממעל טוב ומטיב במהרה יענינו בקול משמיע ישועה מבשר טוב טהורים וקדושים ברכות ישפיעו שמחה ונחת וכל טוב

ובכן אתכבד בזה להזמין את כל אוהבי וידידי אנ"ש היקרים שיחיו להשתתף בשמחת כלולת נכדי היקר
הבחור החתן תמים למעלות חו"ב

הרב יואל שליט"א

בן חתני היקר הרב הגה"צ שלשלת היוחסין
מוה"ר חנוך העניך אשכנזי שליט"א
רב ביהמ"ד אבני צדק שכונת עצי תמרים פק"ק קרית יואל יע"א

עב"ג הכלה הבתולה המהוללה

מרת רחמה תחי'

בת מחור' ש"ב הרב הגה"צ שלשלת היוחסין
מוה"ר יקותיאל זלמן יו"ט ליפא הלברשטאם שליט"א
אב"ד טשאקאווע יע"א

אשר תחי' בעזהשי"ת למזל טוב בשעה טובה ומוצלחת
ביום ב' פר' ויקרא

ב' דראש חודש אדר השני חדו השתא בהאי שעת"א לפ"ק
בבית המדרש הגדול דקהלתינו חק' בוויילאמסבורג
14 הופער סט. ברוקלין ניו יארק יע"א

קבלת פנים בשעה 5:30 והחופה בשעה 6:30

ובכן אחיי וידידי רבנן ותלמידיהון קרואי שושנים, אליכם אקרא נערים עם זקנים, אספו היום רעים נאמנים, בשמחת נכדי מגוע
שרפי דעליונים, טללי ברכות יושפע ממעונים, זכות אבות יזכר לבנים, במהרה נשמע קול מצהלות חתנים, ונעלה לציון ברננים

והנני בזה דו"ש המחכה לקראת פניכם ומעתיר בעד שלומכם וטוב הצלחתכם כה"י
המצפה לישועה ולהרמת קרן ישראל במהרה

חק' אחרון טייטלבוים

אבדק"ק סאטמאר יע"א

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

אלה פקודי המשכן משכן העדות.

ידוע כי התורה היא תמצית ונצחית, וידוע בעת שאדם מתפלל בכל יום הוא מקשר עצמו להשורש בכל התפילה, ועפ"י היה צריך האדם בתפילה שניה לקשר עצמו יותר להשתמש, וליקח למעלה למעלה ממדרגה למדרגה ולמה אינו כן, זה הוא מדהמת שאחר גמר התפילה הוא הולך אחר תאוות העוה"ז, ע"כ הוא עומד במדרגה אחת הראשונה, לכן צריך בשעה שעוסק בתאוות עוה"ז להתבונן מאד ולעשות כנכון, ואפי' בשעה שעושה מצוה צריך להתבונן מאד שיהיה כהוגן ביראה ובאהבה. וזהו אלה פקודי המשכן היינו כשרוצה שישכון אצלו פקודי אוריינתא, משכן העדות וצריך לברר אצל עצמו במחשבה את המעשה וכמו שמבכין דבר ע"י עדות לדקיקם על האמת, כמו"כ יברר הוא את המצוות שעושה אם עושה אותם כהוגן שלא להתפאר, וכשאדם נוהג עצמו רק טוב לו ליבריאות הנפש והגוף בזה ובבא, ובא לציון גואל אמן מלה.

(תורת המגיד מזלאמשוב)

אלה פקודי המשכן משכן העדות.

פקודי לשון התחברות מלשון חייב אדם לפקודי וכו', האדם צריך לעשות המצוות בכדי שע"י יהיה לו התחברות אל השכינה, כי משכן הוא לשון שכינה משכן העדה, עדות לשון תענוג לשון עדי עדיים, שע"י יהיה תענוג להשכינה ממצות ישראל.

(קדושת לוי)

אלה פקודי המשכן משכן העדות.

ונ"ל דאין השכינה שורה בישראל אלא אם יש ביניהם אחדות ושלוש ואהבה, וכמו"ש מרע"ה ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, וכ' רש"י שם מהספרי, בהתאספם יחד באגודה אדת ושלוש ביניהם הוא מלכם ולא כשיש ביניהם מחלוקת, וזהו שאומר הפ' משכן העדות, המשכן הוא גם עדות שיש שלום

ואחדות בישראל, שהרי הקב"ה השרה שכינתו ביניהם.
(שערי שמחה)

וכסף פקודי העדה.

י"ל פקודי לשון חסרון כמו ולא נפקד ממנו איש, וידוע אמרם ז"ל, בנות ישראל נאות הן, אלא שהעניות מנוולתן עיי"ש, זהו שנאמר וכסף פקודי העדה, פי' עדת ישראל נאות הן אלא שהמניעה הוא החסרון כסף, וכסף פקודי העדה שהכסף חסר להם והעניות מנוולתן.

(דברי ישראל)

ועשה את השלחן.

בכל מקום שלחן קודם למזבח, דאם אין קמח אין תורה, ונאמר שמח זבולון וכו', תחילה והיינו משום דשלחן הכנה לתורה דצריך הרחבה, ונאמר המנוחה נוכח השלחן, מרמז שכשאושר יושב ואוכל יהיה הכונה למנוחה שע"י יעסוק בתורה הקדושה. (מעגלי צדק)

כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקודש.

המלה בכל כתובה בחולם ובנגינה מפסקת, ונראה לפרש, דידוע שהרבה מכשולים באים לאדם ע"י המומן, כמו"ש הנביא כספם בחוצות ישליכו וכו', כי מכשול עונם היה, אבל מי שיש לו מה בקדקדו קונה לעצמו בממונו שלימות ועושה בו צדקה וחסד, ומגדל בניו לורה, ומשיא בנותיו לת"ת, וכיוצ"ב אשרי חלקו, זהו שאומר הפ' כל הזהב העשוי למלאכה כיצד תשתמשו בו, בכל, בכל מה שהנכם עושים בזהב, יהיה הכל לצורך, מלאכת הקודש, לעשות בו נח"ר לשמו ית', כי זולת זה הכל הכל וריק.

(קרבן העני)

וירא משה את כל המלאכה וכו' ויברך אותם משה. ופרש"י שברכם יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם, כי מבואר בזה"ק כי כמה וכמה מקטריגים

העומדים לכלכל האדם, ובשעת העבודה ותורה ומצוות מביאים אותו לידי עצבות ומרה שחורה, לאמר אתה בן אדם למה תכנים עצמך לעבודה הקדושה הזאת ואתה מלא עוונות ופשעים, חלילה הירצה ה' מידך, ובהנה רבות בהזכירו עוונותיו רק בשעת תורה ותפילה, למען הביאו לעשות המצוות בלי שמחה, ואז לא פרחית לעילא, וזה שאמר יהי רצון שתשרה שכינה, אבל בעצבות אין השכינה שורה, וזהו ויהי נועם וכו' ומעשי דינו כוננה עלינו, פי' אתה כונן מעשה ידינו לשם ייחוד קוב"ה ושכינתיה ואל תדאג, ומעשה דינו כוננה, כי השכינה תעשה הכל עבורך לה' ותכוננהו. (תפארת שלמה)

שבת שקלים

אמר רבי מאיר נטל הקב"ה כמין מטבע של אש מתחת כסא הכבוד והראה לו למשה זה יתנו כזה יתנו.

הכוונה במה שנתקשה משה רבינו, דבשלמא קרבן יכול לכפר על הנפש, שבדמו ובשרו של הקרבן ידמה לו כאילו דמו ובשרו של עצמו מקריב ע"ג מזבח, אבל מה ענין מטבע זה, והראה לו הקב"ה כמין מטבע של אש, שיתן המטבע בהתלהבות גדול, וזה ענין נפשויות.

(הרה"ק מהר"ש מבעלז זי"ע)

זה יתנו כמין מטבע של אש. אף דלכאורה מחצית השקל הוא מעט, אבל אם הוא בכוונה שלימה רב הוא, וזהו הראה לו אש התלהבות שהי' במצוה זו, ממילא יוכל להיות כופר לנפש, זהו יתנו כזה בהתלהבות גדול ובטוב לבב באופן שיהיה תרומה לה'.

(מעגלי צדק)

נוכל לרמז ענין מצות השקלים. שהכוונה הוא שנדע ונזכר שבכל עת אנו עומדים על המשקל ועל ידי זה נתעורר בתשובה. (דברי יהושע)

בית המדרש הגדול "יואל משה" דחסידי סאטמאר

ע"ש ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

ורא"ה בנים לבניך

ברגשי הודאה וחביבה, נשגר בזה ברכה מרובה, ברכת מזל טוב, כמלוא הטנא רבבה, אל מעלת כבוד ידידינו ומכובדינו האי גברא יקרא, רודף צדקה וחסד תדירא, תומך נלהב למוסדותינו המעטירה, ובמיוחד לרומם בית מדרשינו בתפארה, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, במידה מרובה וגדושה, איש חמודות רב תבונים, מקבל את כל אדם בסבר פנים, ר' אליעזר מחייב את העשירים, במעשיו הטובים ופעליו הכבירים, שבחו בפי ישרים

הרב בני החשוב הנעלה והנכבד, רודף צדקה וחסד

אליעזר ווייס שליט"א

מראשי ק"ק יטב לב קרית יואל יע"א

לרגל השמחה שבמעונו, קול ששון בארמונו, ורוממות קל בגרונו,
בנישואי נכדו שיחי' למזל טוב ובשעתו"מ

יה"ר שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, עושר ואושר בבת אחת, וירוה רב תענוג ונחת דקדושה, ובשכר מעשי הצדקה והחסד יתברך בכל ברכאן דנפישא, וכט"ס

החותמים למען שמו בתודה וקול זמרה
הגבאים

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים
על פרשת השבוע ערובים וסדרים

ביום השבת הולכין התפילות בלי שום ממוצע

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה כו'. הנה בדרכי עבודת השי"ת יש ב' מיני צדיקים, יש צדיק שעובד בפועל המעשה הרבה בתנועת האיברים בכל גופו, ויש שעיקר עבודתו במוח שבראש ושרעפיו בקדושה ישוטטו לבנות עליות מרווחות בשמי מרום ולא נראה לעין תנועת איברים בגופו. והנה נודע כי צדיק כזה שעובד בפעולות רבות בגופו הוא קטן במדרגה נגד בחינת הצדיק השני שעובד במוח שבראש, כי צדיק כזה שעובד בפעולת המעשה הוא נגד ימות החול, והצדיק שעיקר עבודתו הוא במוח ושובת מכל מלאכת עבודה בתנועת איברי גופו הוא כנגד יום השבת. והנה איתא בזוה"ק אשר ימות החול המה תחת מט"ט שר העולם והוא מעלה כל התפלות, אבל יום השבת עומד תחת השי"ת כביכול לבדו ע"כ התפלות אז הולכין בלי ממוצע רק לפני הקב"ה כביכול בעצמו [הקדמת התיקוני זוהר דף ב:]. וזהו אלה פקודי המשכן משכן העדות, היינו, אלה הראשים והפקודים שמשכן העדות בקרבם שהמה בבחינת שבתא דכולה שתא, כי עדת נקראת שבת ששקולה כנגד כל התורה כולה [עיין שמות רבה פרשה כה אות יב], גם שבת נקראת דעת כמ"ש לדעת כי אני ד' מקדשכם [שמות לא יג] ועד"ת אתון דע"ת. אשר פקד על פי משה, שנמנה בבחינה אחת כמו משה, שכמו משה רבינו ע"ה פנים בפנים דיבר עמו הקב"ה בלי ממוצע ובדיבורו לבד בלי שום פעולות רבות ה' פועל ישועות, כן הצדיק הזה תפלתו עולה בלי ממוצע ע"י מט"ט וגם פועל בהבל פה לבד. אולם עבודת הלויים, היינו, הצדיקים שעבודתם כעבודת הלויים, בכתף ישאו, בתנועת איברי גופם, המה ביד איתמר, כי איתמר"ר עולה ש"ר העול"ם, שהמה בבחינת ימי החול שהם תחת מט"ט שר העולם, ותפלתם עולה ע"י ממוצע שהוא מט"ט שר העולם, ולא כמשה רבינו ע"ה שהלכה תפלתו אל הקב"ה בעצמו. (עטרת ישועה)

השבת כולל הבחי' של פסח שבועות סוכות

ויברך אותם משה פירש"י אמר להם יה"ר שתשרה שכינה במעשה ידיכם ויהי נועם ה' אליקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננה ובמדרש צאינה וראינה כו' שעטרה לו אמו לא זו מחבבה עד שקראה אחותי כו' אמי כו'. הענין הוא כי ביציאת מצרים נעשו בני' כלים לעבודתו ית"ש והוא בחי' בתי. אח"כ בקבלת התורה הוא בחי' אחותי כמ"ש ז"ל שנתממו בסיני ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ואחר החטא ששב בתשובה ואמרו חז"ל במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד. והטעם כי ע"י תשובה נתקן דרך חדש. מכש"כ כלל ישראל כשעשו תשובה המשיכו מא"ס המשכה חדשה. וזהו בחי' המשכן שעטרה לו אמו. וכל הדרכים האלה נמצאים תמיד בבנ"י. והם בחי' ג' רגלים פסח שבועות סוכות. ושבת כולל כל אלה הג' ש' בת הוא ג' מדרגות של הבת. שבת בראשית ויציאת מצרים הוא בחי' בתי. שבת של קבלת התורה הוא אחותי. שבת שרומז ליום שכולו שבת הוא בחי' אמי. בע"ת. כי באמת לעתיד יהי' נתקן כל הפגמים מחטאים. ויהי' דרך חדש. וכל בעלי תשובה יש להם חלק מזה הדרך שלעתיד. ועל אלו הג' כתיב ויהי נועם ה' כו' הוא בחי' בתי שהקב"ה ישפיע לנו דעת לעבודתו ית"ש ומעשה ידינו כוננה

עלינו הוא בחי' אחותי שנזכה במעשה עצמינו. ומעשה ידינו כוננהו איתא בכוונת האר"י ז"ל שהוא בחי' תיקון הפגמים ע"ש שהוא כמ"ש. והיינו שנמשך דרך חדש ע"י תיקון החטא. ולכן איתא שבירך אותם משה בברכת ויהי נועם כו' דעשיית המשכן ה' בכח התשובה כנ"ל. (שפת אמת)

להמשיך קדושת שבת גם לימות החול

בגמר מלאכת המשכן נא' וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה פירש"י אמר להם יה"ר שתשרה שכינה במעשה ידיכם ויהי נועם ה' אליקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננה עכ"ל רשיז"ל י"ל עפימ"ש"כ כי החטא הנזכר במדבר באמת נתקן ביום שבת קודש אך צריך עוד תיקון בימות החול אבל המשכן בהבנותו ה' עומד לכפר בין בחול ובין בשבת, והנה כ' הארז"ל בכוונת מוצש"ק באמירת זה הכ' ויהי נועם ה' עליו היינו נוע"ם ה' מסוד תוספות שב"ת שצ"ל נועם ה' עלינו (מבחי' בינה שהוא נוע"ם בחי' שבת) ומעשה ידינו כוננה עלינו גם בשבת ימי המעשה מנועם השבת ובכרות' וז"ש שבעת שנגמר מלאכת המשכן נא' ויברך אותם משה שהוא בסוד למש"ה ר"ת "מזמור שיר ליום" "השבת כנ"ל מהארז"ל שמחזיר העדיים אמנם זהו רק בשבת ע"כ בירך אותם ע"י המשכן (שהוא גם בימות החול ימי המעשה) יה"ר שתשרה שכינה במעש"ה ידיכ"ם (בימי המעשה ג"כ) והיינו כי השבת עם המשכן יחדיו יכוננו לכפר ולתקן החטא הנז' לדורות עולם תמיד:

לשבת שקלים

בשבת קודש הבית המקדש אינו חרב

ביוצר לשבת שקלים אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונשא. ונ"ל העני' דהנה ראינו אשר אנשי כנה"ג סדרו לנו בתפילת מוסף בר"ח ויו"ט ור"ה ויו"כ אשר חרבה עירינו מפני היד שתשלחה במקדשך ובשבת בתפילת מוסף אין מזכירין שום ענין מחורבן ביהמ"ק, לפי דבשבת הבהמ"ק אינו חרוב ובהמ"ק שלמעלה הוא ביפיו והדרו ולא נוכל להזכיר שום חרוב וע"כ אנו רואין שתקנו חז"ל על מצות שאין אנו יכולין לקיים עתה תקנו ויסדו שבשבת קודש יקראו בני ישראל הפרשה שנאמר בה מצוה זו ושלמה פרים שפתינו ולא תקנו זה בחול אלא מוכרח אני לומר דהטעם הוא משום דבשבת אין בהמ"ק חרוב ע"כ הוא ממש כאילו עשינו המצוה בפועל ממש, ע"כ גם מצות שקלים שאין אנו יכולים לקיים עתה אנו מקיימין בשבת קודש ע"י קריאתינו בתורה הפרשה של מצות שקלים ע"כ יסד הפייטן ומבקש אור פניך עלינו אדון נשא ר"ל הכוונה הוא על שבת קודש כמ"ש חז"ל אינו דומה מאור פניו של אדם בשבת למאור פניו של אדם בחול וכמו שאנו אומרים פני שבת נקבלה, ושק"ל שהוא ר"ת "שבת קודש לה" אשא בבית נכון ונשא ר"ל לפי דבשבת קודש הבית אינו חרב רק הוא נכון ונשא ע"כ אנו חייבים לומר שירות ותשבחות בשבת קודש כמו ששמעתי מפה קדוש הרב הגאון הק' מלאנצהוט זי"ע שאמר ויום השביעי משבח ואומר ר"ל שיום השביעי בעצמו משבח ואומר וכמו שסיים לבסוף תתברך מושעניו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שיצרת יפארוך סלה והבן. (דביר המוצנע)

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

מול דנה ישיבה באהל צדיקים
קול צהלה ורינה, שפתותינו תרננה
נברך לאלוקינו, שהשמחה במערנינו, עת הזמיר הגיע בגבולינו

ובהדרת קודש ובאותות כבוד ואהבה, נשגר בזה ברכת מולא טב"א, אל מול פני הדרת גאון מאורינו ומאליפנו, המסור מריחוק מקום וקירוב הלב למענינו, שר התורה והיראה, לוחם מלחמת ה' בעוז ובגבורה, משריש בלבבות רבבות אלפי ישראל מסוף העולם ועד סופו השיטה הברורה, מלחוב לבבות בני ישראל בדברים אהובים, היורות זיקים ושביבים, חסידא ופרישא, בוצינא קדישא, נהורא נפישא,

נבוד קדושת מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה הכפולה שבמעון קדשו

ובהולדת הנכדה שתחי' למז"ט

בנישואי נכדו החשוב ני"ו למז"ט

אצל חדב"נ הגה"צ

בן לחדב"נ הגה"צ

רבי שמעון זאב מייזליש שליט"א

רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א

רב ביהמ"ד ישמח משה
שכנת ברך משה קרית יואל יע"א

רב ביהמ"ד אבני צדק
שכנת עצי התמרים בקרית יואל יע"א

ומצלאין אנו לחיי מלכא מרנא ורבנא, יזכהו השי"ת לנחל את עדת מי מנה, מתוך נחת והרחבת הדעת, על מי מנוחות ינהלינו ובמעגלי צדק ינחינו, ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח במדה גדושה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה במהרה לרגלי מבשר צדק משמיע ישועה, ומלכינו מרן שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

המברכים בקידה חמש מאות

הנהלת הקהילה

ובני צדיקים יראו וישמחו וחסידיהם ברנה יגילו

דבש תמרים

בגוינים יקרים, מבאר חפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה עבדות הלזים ביד איתמר בן אהרן הכהן. ובמדרש איתא משכן משכן שני פעמים רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל, אמר רשב"ג עדות הוא לכל באי עולם שיש סליחה לישראל, והנראה לפרש בדרך דרוש דידוע דהשי"ת שומר תורתו, והנה השי"ת הוא מלוח כמו שאחז"ל הפנקס פתוחה וכל הרוצה ללות וכו' ואיתא בגמ' (בבא קמא ח.) אמר עולא דבר תורה בעל חוב דינו בזיבורית, שנאמר בחוץ תעמוד וכו', והקשו התוס' הא במטלטלי כל מילי מיטב הוא דאי לא מזדבני בהאי מתא מזדבני במתא אחרית, עיי"ש מה שתירץ, והנה הרמב"ן כתב לתרץ קושיית התוס' דבמשכון לא אמרינן כל מילי מיטב הוא, כיון דלא שייך לומר דאי לא מזדבן הכא מזדבן התם, שהרי אינו יכול למכרו, והנה כי כן המשכן וכליו נתמשכנו ביד האויבים ועתידים להחזיר כמבואר במדרשים, והנה לכאורה הרי אחז"ל דבזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום נקראים עבדים, ועבדא כמטלטלי הוא, נמצא מזה דישאל וכלי המקדש הוי שניהם מטלטלים וא"כ למה נגבה החוב דוקא מהכלים, אכן לפי האמור יובן כיון דישאל חשובין יותר וא"כ הכלים הם כזיבורית ולכן גובין מנהם כבעל חוב שדינו בזיבורית, ושמוא תאמר הלא במטלטלי הכל מיטב, לזה אמר שרק "נתמשכון" ואם כן הוי זיבורית כאמור, ומזה ראייה שיש סליחה לישראל, מכיון שהם חשובין יותר מכלי בית ה'. (ישמח משה)

אלה פקודי המשכן משכן העדות. איתא בזוהר הקדוש רבי יוסי פתח מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם, וצ"ב, ויש לרמוז בהאי קרא ולחסימכו לכאן עפ"י דברי הזוהר להלן תא חזי בהאי שעתא דמשכנא אתעביד הוה סטרא אחרא אזיל ושאת כו' עד דקב"ה כפוף ליה לקמיה דמשה ואיהו עביד חושבנא דמהימנותא בע"כ דכתיב אלה פקודי המשכן כד"א גם אלה תשכחנה וכתוב אשר פקד עפ"י משה דתמן אתמני ואתפקיד עד דעביד חושבנא כו' עיי"ש, וי"ל הטעם שה"י זה בכחו של משה עפ"י הגמ' של דוד המלך לרגו דכתיב ולבי חלל בקרבי אברהם אבינו הפכו לטוב שנאמר ומצאת את לבבו נאמן, וכ"כ משה רבינו ודאי הפכו לטוב כמאמר חז"ל יבא טוב זה משה דכתיב כי טוב הוא וידוע כי נולד בכל מדות רעות כדאיתא בסי' וע"כ פירש מהאשה ומפני כן הרג למצרי וע"ד שאמרו מאן דנולד במזל מאדים להוי טבחא או מוחלא והפך כל מדותיו לטוב, וכדאיתא בספר סידורו של שבת (ח"א שורש ששי ענף ג"ד) עיי"ש, ובמדה שאדם מודד מודדין לו שכמו שהוא הפך הרע שבו עד ששב לטוב ולכן נקרא טוב כמו כן הכנים הסט"א לעובדי דחשובני ובע"כ יענה אמן כי החשבון אמת וצדק, וז"ש מה רוב טובך כלוי מה רב מי שנקרא טוב והוא כולו שלך והרא"י אשר צפנת אפ"י מצד צפון שמצפון תפתח וכו' רומז לסט"א הוא ג"כ ליראיך נכנע אלי' למשמעתו כד"א אלה כו' אשר פקד ואתמני עפ"י משה. (ייטב לב)

אלה פקודי המשכן משכן העדות. איתא במדרש אמר משה לפני הקב"ה עשינו את מלאכת המשכן והותרנו, מה נעשה בנותר אמר לו לך ועשה בהם משכן לעדות, ופי' היפה תואר דהיינו בית מדרש גדול ובית ועד לתלמוד, והקשה בבנין אריאל האיך הותר להוריד המותר מנדבת המשכן לקדושה קלה הימנה, ונראה דהנה כתבו התוס' במס' תענית (דף ח') בהא דאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין דמה שמתרבה ע"י הברכה הוא כמו הפקר שאין לו בעלים, ומשום הכא דבר החתום ומדוד לית להו רשות לישקל משום דרק אם סמוי מן העין שורה הברכה ולכן יש להם מזה שנתרבה ע"י הברכה רשות למישקל דלאו דבעלים נינהו אלא הפקר, ולפי"ז י"ל דזה ה"י שאלת משרע"ה מה נעשה בנותר היינו מה שנותר שנתרבה ע"י הברכה דלאו דבעלים הוא ופסול הוא למלאכת המשכן כיון דהמשכן ה"י צריך להיות מנדבתן של ישראל ומה שנתרבה ע"י הברכה הא הוא הפקר ואין כאן בעלים להקדישן לשמים ולכן שאל משה מה נעשה בזה המותר שהוא הפקר, והנה בגמ' קידושין (דף נ"ט) איתא דרב גידל הוי מהפך בההוא ארעא לקנות, אזל ר' אבא זבנה, אזל רב גידל קבליה לר' זירא וכו' לא מר נחית ולא מר נחית לה והוי קרי ליה ארעא דרבנן, ופרש"י הפקר לתלמידים, ומבואר דכיון דלא ה"י לו להאי שדה בעלים דהוי הפקר, נתנוהו שיהא לתלמידים, וא"כ הינן נאמר למשה אשר בהנותר כיון שהוא הפקר יהא נעשה ממנה משכן לעדות וכפ"י היפה תואר שיהא בית ועד לתלמידים. (עצי חיים)

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פרשת פקודי

מו"ה ישראל חיים ראזענבוים הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

מו"ה מרדכי דוד לאקס הי"ו

המלמד: הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

והר"ר דוד שלמה וואנאצקער שליט"א

מו"ה שלמה יצחק וועלץ הי"ו

המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מו"ה יוסף בטע טעללער הי"ו

המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

מו"ה לוי יצחק ליכטענשטיין הי"ו

המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א

מו"ה אשר יצחק ווידער הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק שליט"א

מו"ה שלמה זלמן פעדער הי"ו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

מו"ה משה הערש בערנאטה הי"ו

המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

כמר יחזקאל שרגא הערשקאוויטש הי"ו

המלמד: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א

והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מו"ה ליפא דרעגער הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

מו"ה צבי לעוו הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

החתן ישעי' אייגנער הי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

מו"ה הערש פריעדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר חיים הירש שליט"א

מו"ה יואל פריעדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א

מו"ה יאקב יוסף דוב ווייס הי"ו

המלמד: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א

מו"ה יושע בערנשטיין הי"ו

המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א

מו"ה יואל גאלדבערגער הי"ו

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מו"ה מנחם זאב שטערן הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מייכאל היילברוין שליט"א

מו"ה יואל ארי' לייב שטערן הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה

בימים שרבי יעקב גזונדהייט שימש כרב בווארשא, פרץ יום אחד סכסוך בעיר ווארשא בענין משרה שהחסידים תבעוה לחסיד מיוחס בן של קדושים, אמנם ר' יעקב לא נתן הסכמתו מפני שרינו על החסיד שאין הוא נזהר ביותר בדיני ממונות, ולכן תמך הרב באיש אחר שהי' מתנגד נודע, ויהי העיר כמרוקחה מפני שההבערה ללהב יצאת בין החסידים להתנגדים, פעם בא החידושי הרי"מ לעיר ווארשא וכששמע מכל הנ"ל נכנס בעובי הקורה והלך לבקר את הרב דמתא ואמר לו: הרי משנה מפורשת תנן (אבות פ"ב מ"ב) רבן גמלאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר כל העוסקים בצרכי צבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים, שזכות אבותם מסייעתם, וא"כ אנו רואים שהעוסק בצרכי ציבור צריך שיהיה מיוחס ובעל זכות אבות וכמו"כ אנו מוצאים גם בבצלאל שהתורה מונה והולכת את יחוסו כמאמה"כ "ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה". השיב לו ר' יעקב בעצם הרי מצינו בגמ' (יומא כב:) להיפוך שאין ממנין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, אלא לאמיתו של דבר צריך לפרש את המשנה באבות כן, "וכל העוסקים בצרכי ציבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים" ולכאורה למה צריך להזהיר על כך שיהיו עוסקים עמהם לשם שמים משום "שזכות אבותם מסייעתם" דהיינו שעל פי רוב מזומנים לעסוק בצרכי ציבור הוא רק מי שזכות אבותיהם מסייעת להם לקבל את המשרות, שרבותיהם וחסידיהם טורחים בשבילם, והם סבורים שבזכות אבות לבד הם יוצאים ידי חובתם ולכן צריך להזהיר שיהיו עוסקים עמהם לשם שמים, ואדרבה מבצלאל יש ראייה להיפוך, שהרי אנו רואים שאכן מיד הושיבו את אהליהב משבט דן דווקא מי שאינו יחסן - "מן היורדים שבשבטים מבני השפחות", ונהנה החידושי הרי"מ מדבריו.

(אור יקרות)

ובצלאל בן אורי עשה את כל אשר צוה ה'

הגאון ר' אלחנן וואסערמאן ערך פעם מגבית למען ישיבתו, באחד מלילות שבת דרש בבית הכנסת למען ישיבתו אולם הציבור לא התחייבו לתרום כדבעי, באותו ליל שבת לאחר הסעודה בא הרב של אותו ביהמ"ד עם כמה נכבדי הקהילה לר' אלחנן כדי להתנצל ושלא יהי' לו תרעומת עליהם בגלל המגבית שלא הצליחה אצלם, אמר לו ר' אלחנן הנה מחר יקראו בתורה "ובצלאל בן אורי עשה את כל אשר צוה ה' את משה" הבה נתאר את החזיון הזה, עומדים לבנות את המשכן מן השמים נקרא בצלאל בן אורי לעשותו והנה הולך לו משה רבינו במחנה ישראל, פוגש ביהודי ושואל אותו "צריך להקים את המשכן אולי אתה בצלאל בן אורי", לא - משיב האיש

אנוכי ראובן בן יעקב, משה רבינו ממשיך בדרכו, פוגש ביהודי אחר, ושואל שנית "צריך להקים את המשכן אולי שמך בצלאל בן אורי", לא - מתנצל גם השני, אנוכי שמעון בן יעקב, האם יעלה על הדעת שמשה רבינו יתרעם על היהודי הראשון והשני, מדוע לא נקראו בשם בצלאל בן אורי, ומדוע לא הם אלו המקימים את המשכן, וכי מה בידם לעשות אם לא הם נבחרו על ידי ה' להקמת המשכן כי אם בצלאל דווקא, סיים ר' אלחנן את דבריו אל הרב: מה, אם כן, מקום לתרעומת יש לי, אם ביהמ"ד שלכם פשוט לא נקרא להימנות על בוני התורה בזמן הזה, אם אין לכם הזכות לתמוך במשכן העדות.

(אור אלחנן)

ובצלאל בן אורי עשה את כל אשר צוה ה'

לאחר פטירת הרה"ק המגיד מטשערנאביל זצוק"ל כשהתחיל בנו הרה"ק המגיד מטריסק זצוק"ל לנסוע נסיעותיו הקדושות על פני המדינה בעיירות שונות, נסע פעם אחת דרך עיר טריסק, וכאשר ראה שם בצד העיר שיש מקום רפז וטיט ומים מקלחים שם תמיד, אמר פה אשב ואקבע דירתי, וכך הי' שבנה לו במקום הרפז והטיט חצר קדשו ובית מדרשו, וכמובן עלה לו בדמים יקרים פי כמה מאם הי' בונה על קרקע רגיל, והי' בעיני החסידים לפלא גדולה, אך שום איש לא העיז לשאלו על כך. לימים כשהי' הרה"ק מטריסק בעיר קאוולע, פגש שם את דודו הרה"ק ר' יצחק מנעשכיז זצוק"ל, ושאל הרה"ק מנעשכיז מהרה"ק מטריסק מדוע עשה כדבר הזה לכלות ממון ישראל במקום הרפז והטיט, השיב לו הרה"ק מטריסק: הלא אתם שואלים מוכרח אני להשיבכם, הנה כשעשה בצלאל את המשכן כתיב ואמלא אותו רוח אלוקים בחכמה ובתבונה ובדעת וברש"י פי' שנתן לו הקב"ה רוח נבואה ורוח הקודש, וקשה למה הי' בצלאל צריך לרוה"ק למלאכתו, והי' די בזה שהוא אומן ועושה מעשה חרש ויכול לעשות המשכן כאשר נצטווה, אך הענין כך הוא כי בעת שנתנו בני ישראל נדבת לבם על מלאכת המשכן הי' ביניהם שלש כיתות, כת אחת שנתנו נדבתם בכל לבם לעשות נח"ר להבורא ית"ש וכל כוונתם הי' בלתי לה' לבדו, כת אחרת היתה שנתנו נדבתם כדי לקיים מצוות הבורא אבל הי' להם ג"כ פני' להתירה, וכת שלישית שבאמת לא רצו כלל ליתן כן מצד ההכרח הי' צריכים ליתן, לכן בצלאל שהי' לו רוח הקודש לקח הנדבות מכת הראשונה שכוונתם היתה בלתי לה' לבדו ומהם עשה כלי המשכן שהם קדשי קדשים והשאר דברים עשה עם המעות שקיבל משאר הכתות, וסיים הרה"ק מטריסק: כך הוא אצלינו אותם החסידים שנותנים לי מעות בכוונה רצויה מזה המעות אני בונה ביהמ"ד ושאר צרכי גבוה, והמעות שבא מאנשים בלא כוונה רצוי' מעות כאלו אני נותן במקום הרפז והטיט.

(ילקוט מאורי אור)

ביהמ"ד ישמח משה

ד'שכונת ברך משה

שע"י קהל יטב לב ד'סאטמאר – קרית יואל

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

2 פראנקפורט רד. #002

בעזרת

קול רנה וישועה באהלי צדיקים!

קול התור נשמע באהלינו, קול רנה וישועה בבית מורינו, ובכן מברכין אנו מעומקא דליבאי, ברכת מזל טבא וגדיא יאה, בשמחה עילאה, את כבוד מורינו ומדריכינו האי גברא רבא ויקירא, פארו והדרו של שכונתינו המעטירה, מסור בלב ונפש למען הצלחת בית מדרשינו להגדיל תורה ולהאדירה, עוטה אורה, המאור הגדול לממשלת התורה, פה מפיק מרגליות נאה דורש ומקיים, בדבר ה' זו הלכה מאיר לנו עינים, פרי צדיק עץ חיים, כבוד שמו תפארתו

הגה"צ הרב דבית מדרשינו שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו למזל טוב

אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה

בחרדת קודש מברכים אנו ברכת מזל טב"א וגדיא יאה, בחדוה עילאה, מזל פני מטרה הטהורה, שר התורה, הדרת כבוד קדושת אבינו רועינו, גאון עוזינו, מחמד עינינו, עטרת תפארת ראשינו, רבן ומאורן של ישראל

כבוד קדושת מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ומצלאין אנו לחיי מלכא מרנא ורבנא, יזכהו השי"ת לנחל את עדת מו' מנה, מתוך נחת והרחבת הדעת, על מו' מנוחות ינהלינו ובמעגלי צדק ינחנו, ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח במדה גדושה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה במהרה לרגלי מבשר צדק משמיע ישועה, ומלכינו מרן שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

המברכים באהבה רבה:

תושבי השכונה - הנהלת הביהמ"ד - הנהלת מקוה טהרה בית טשארנא
ועד קרן בנין בית המדרש החדש

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים בפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

אלה פקודי המשכן משכן העדות:

רש"י: המשכן משכן – שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל, י"ל הנה תיבת "אלה" בגימטריא ל"ו כנגד ל"ו צדיקים שבדור כדאיתא (סוכה מ"ה): שהם משכונות עבור ישראל לכן אחר חרבן ביהמ"ק שהיה בעוון ישראל יהיו הצדיקים נתפסים בעוון הדור כדאיתא (ר"ה י"ה) קשה מיתת צדיקים כשריפת בית אלקינו, וז"ש "אלה פקודי המשכן" לשון חסרון כשיחסר ביהמ"ק הצדיקים שבדור יהיו נתפסים עבור ישראל.

(פרדס יוסף)

☆☆☆

משכן העדות אשר פקד על פי משה:

איתא במדרש (תנחומא תשא ל"ה) אף המשכן נתן משה נפשו עליו ונקרא על שמו, ואיתא (ב"ר צ"ט א') למה תרצדון הרים גבנונים בשעה שאמר שלמה לבנות ב"ה היו השבטים רצים ומדיינים אלו עם אלו זה אומר בתחומי יבנה וזה אומר בתחומי יבנה אמר להם הקב"ה שבטים למה תרצדון כולכם שבטים כולכם צדיקים אלא גבנונים מהו גבנונים גנבים כולכם הייתם שותפין במכירתו של יוסף, לפי"ז אילו גנב משה מנדבת המשכן לא היתה נקראת על שמו לכן המשכן הוא עדות "אשר פקד משה" שהחשבון הוא מכוון וצדק.

(הגה"ק הרבי ר' יונתן אייבשיץ ז"ע)

☆☆☆

המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה:

רש"י: המשכן משכן – שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל, הנה משה רבנו שחטא במי מריבה ואמר "שמעו נא המורים" נענש שלא נכנס לארץ ואם לא היה חוטא היה נכנס לארץ ובונה את ביהמ"ק ולא היה נחרב לעולם כי מסח קדושתו שהיתה נקבעת בין אבניו ובעציו שלא היה שום שליטה על המקדש נמצא שמה רבנו בזה שאמר במי מריבה שמעו נא המורים גרם לחרבן בית המקדש, וז"ש "אלה פקודי המשכן משכן העדות" שנחרב שני פעמים "אשר פקד" לשון חסרון אשר נחסר "על פי משה" ע"י דבורו של משה שאמר "שמעו נא המורים".

(תורת משה)

☆☆☆

המשכן משכן העדות וגו' ובצלאל בן אורי בן חור וגו' עשה את כל אשר צוה ה': לכאורה מדוע כתבה התו' כאן

מי עשה המשכן, י"ל איתא במדרש שלכן חרבו שני בתי המקדשות כיוון שנבנו ע"י אדם אבל מקדש השלישי שלעתיד יבנה ע"י הקב"ה בעצמו לא יחרב לעולם, לכן אחר שאמר הכת' "המשכן משכן העדות" ופירש"י רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל אמר הטעם שנחרבו ושלטה בהם ידי ורים משום "ובצלאל בן אורי בן חור וגו' עשה" היינו שנבנו ע"י אדם ומעשי בן אדם אינו נצחי משא"כ בנין העתיד יתקיים לעולם שמעשי הקב"ה הם נצחיים.

(דברי שאול)

☆☆☆

וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' בן עשו ויברך אתם משה:

רש"י: אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם (תהלים צ) ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וגו' והוא אחד מי"א מזמורים שבתפלה למשה: קשה מה בעי רש"י בזה שאמר והוא אחד מי"א מזמורים, י"ל הנה איתא (מדרש תהלים צ') אמר רבי לוי בשם רבי חנינא, אחד עשר מזמורים שאמר משה, בטכסים של נבואה אמרן. ולמה לא נכתבו בתורה. אלו דברי תורה ואלו דברי נבואה, ואין מפסיקין בין דברי תורה לדברי נבואה: וזה שהיה קשה לרש"י לפי מה דאמרין בשעה שגמר משה רבנו את מלאכת המשכן אמר "זיהי נועם" א"כ מדוע לא נכתבה בתורה מתרץ רש"י "והוא אחד מי"א מזמורים שבתפלה למשה" שאמרן משה ע"י נבואה והטעם שלא נכתבו בתורה הוא כדברי המדרש הנ"ל שאין מערבין דברי תורה עם דברי נבואה.

(גן רוח)

☆☆☆

ויהי בחודש הראשון וגו' הוקם המשכן, ויקם משה את המשכן.

יש לדקדק על כפל הלשונות הוקם ויקם, ותו רש"י פירש לעיל הוקם המשכן הוקם מאליו, אם כן איך אמר אח"כ ויקם משה את המשכן. ונראה דלאחר שמונת ימי מלואים שבהם נתקדש כבר המשכן עד שביום השמיני שרתה השכינה ואז הוקם מעצמו, כמו הארון נושא נושאים, וחי נושא את עצמו, ולא היה בו טורח כלל, אבל כל שמונת הימים קודם ראש חודש, שהיה משה מקימו ומפרקו עד שלא נתקדש כל כך, היה בו טורח להקימו, וזהו ויהי בחודש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוקם המשכן, דהיינו הוקם מאליו, ויקם משה היינו קודם ראש חדש בשמונת ימי מלואים, משה הקימו.

(כתב סופר)

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין בגדי כהונה שלא בשעת עבודה

ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקודש (פקודי למ, א)

שהכהן מתכוין לעבודה וללבישה של היתר, וודאי לא גרע ממוכרי כסות דמוכרין כדרכן אפי' בגדי כלאים ובלבד שלא יתכוונו בחמה מפני החמה, וא"כ ה"נ כיון דכוונתו לשם עבודה אין בזה שום איסור, וא"כ סרה קושיית השאגת ארי'.

☆

אמנם בעל הקונטרס אחרון (על השאג"א) יישב הערת היד המלך דהרמב"ם בפי' המשניות (נפ"ט מכלאים) אהא דמוכרי כסות מוכרין כדרכן, כ' הרמב"ם דדייקא בנושאים על גביהן ולא בדרך לבישה, ולא כמו שכתב שם הר"ש דדבר שאין מתכוין מותר משום כלאים, וא"כ שפיר קמה קושיית השאג"א על הרמב"ם דלשיטתיה דאפי' באינו מתכוין אסור בכלאים, א"כ האיך משכחת לה חטאת הבאה על הספק. (וק' הגיהו האמרינוס ע"ד הקונטרס אחרון שלא היה צריך להביא ממחשק ראיה שהרמב"ם סגר כן דכן הוא להדיא גרמב"ם הל' כלאים (הי"ח טז) לא ילנא אדם כלאים ערלי וכו' ואפי' להצריח את המכס, ע"ש).

☆

והמנחת חינוך (מנחת חינוך) מביא קושיית השאגת ארי' ומיישבו עפ"י חידושו דמשכחת לה בגדי כהונה בלא כלאים, כגון צמר של רחל בת עז ועז בת רחל, דפסול לתכלת ואין בהם משום כלאים, ורק לענין ציצית פסול משום דאיתקש לפשתן, ואף דלא הוי תכלת לענין ציצית, הוי תכלת לענין בגדי כהונה, וא"כ בחטאת העוף הבאה על הספק משכחת לה בגדי כהונה שאין בהם משום כלאים, עיי"ש באריכות.

☆

ובס' קנין תורה בשמעתתא (מנחת חינוך) מביא דברי היד המלך דאם נתכוין לצורך עבודה אפי' לדעת הרמב"ם אינו עובר משום כלאים, וכ' דדבר זה מוכרע דהא מבואר במשנה דמס' תמיד (פ"ה מש"א ג') מטרם לחזנים היו מפשיטים אותם את בגדיהם וכו', וכתב הרע"ב דהיינו אותן שלא זכו הפייס והיו לבושין בבגדי כהונה, ע"ש. הרי מזה דכל הכהנים היו לובשים בבוקר בגדי כהונה קודם הפייס כדי שיהיו מוכנים לעבודה מיד אם יזכו בהפייס, אע"פ שידעו מקודם שלא יזכו אלא י"ג

הרמב"ם (סוף מהל' כלאים הל' ג') כתב כהנים שלבשו בגדי כהונה שלא בשעת עבודה אפילו במקדש לוקין מפני האבנט שהוא כלאים, ולא הותר בו אלא בשעת עבודה שהיא מצות עשה כציצית.

וכן כתב (נפ"ט מהל' ל' המקדש הי"א) בגדי כהונה מותר ליהנות בהן, לפיכך לובשם ביום עבודתו ואפי' שלא בשעת עבודה, חוץ מן האבנט מפני שהוא שעטנו אסור לכהן הדיוט ללבושו אלא בשעת עבודה, ע"ש.

וכתב עליו הראב"ד (נפ"ט מהל' כלאים) שטעה בזה דהרי אמרי' במס' יומא (טז) במקדש אפי' שלא בשעת עבודה מותר, וכן בהל' כלי במקדש (סז) כתב על הרמב"ם דלא מחזור מן הגמ' הכי אלא כל היום מותר במקדש, ע"כ.

ומכאן ידועה מחלוקת הרמב"ם והראב"ד אי בגדי כהונה שלא בשעת עבודה לוקה משום כלאים או לאו, והרבה קולמסין נשתברו להביא ראיות לכאן ולכאן, ואציגה אחת מני אלה, וישמע חכם ויוסיף לקח.

☆

השאגת ארי' (ס' טז) מאריך מאוד במחלוקת זו, והקשה ע"ד הרמב"ם דהאיך מצינו בכולא תלמודא דחטאת עוף באה על הספק ואינה נאכלת, הרי על כרחך בשעה שמביאה להקרבה צריך הכהן ללבוש בגדי הכהונה ואפי' האבנט שהוא כלאים צריך ללבושו, שהרי מחוסר בגדים ששימש קי"ל דמחלל עבודה כדתנן בריש פ"ב דזבחים (טו:) וחיוב מיתה, ולכאורה האיך רשאי ללבוש מספק, דילמא לאו בר קרבן הוא, ואין לומר שאם אינו מחוייב בקרבן הויא נדבה דהרי אין החטאת באה נדבה, והוי ליה חוילין גמורים, נמצא לובש כלאים שלא במקום מצוה, ועובר על לאו דכלאי בגדים, אלא וודאי שמע מינה דכלאי בגדי כהונה שרא רחמנא אפי' שלא בשעת עבודה, עכתו"ד.

☆

והגאון בעל יד המלך (הל' ציצית פ"ג ה"ט) תמה על השאגת ארי' דאין משם שום קושיא על הרמב"ם דהא לא דמי לכל הני דהא הרמב"ם לא אמר אלא כהן המכוין ללבוש כלאים בשאט נפש דאז לוקה, משא"כ בכל אלו

היה להכהן גדול היתר לעשות העבודות כיון שהוא עובר על כמה וכמה איסורי כלאים, עיי"ש עוד באורך דבריו. ובשו"ת בית הלוי (ס"ו ס"י י) כתב לתרץ קושיית השאג"א הנ"ל עפ"י יסוד שמבאר בדיני עשה דוחה ל"ת דמה שאדם אחר יכול לקיים העשה בלא דחייה, בזה לא מיקרי אפשר לקיים שניהם כיון שגם עליו רובצת מצוה זו ואם יקיימו אחר הרי לא יקיימו הוא, והא דאקשינן בגמ' בשבת גבי מילה בצרעת (קלג) ואי איכא אחר ליעבד אחר, היינו דליעבד אחר בשליחות האב דנמצא דאבי הבן מקיים המצוה גם בכהאי גוונא בלא דחיית הל"ת, אבל היכא שיקיימנה אחר לנפשו בלא דחייה מותר לו לקיים בדחיית הל"ת, דבכהאי גוונא לא מיקרי אפשר לקיים שניהם, וא"כ שפיר היה הכהן גדול רשאי לעבוד העבודה בשאר ימות השנה אע"פ דדחה הל"ת דכלאים, כיון דהא דאפשר להיעשות ע"י כהן הדיוט עדיין אינו מיקרי אפשר לקיים שניהם, ועיין באריכות נועם דבריו.

☆

אמנם בדבר אברהם (ס"ז ס"י כ"ז אות ג) מביא ראייה הסותרת סברת הבית הלוי דבשבת (נד): אמרי' דמילה שלא בזמנה לא דחי שבת ויו"ט, ובתוס' ישנים הקשה דלהני דסברי דיו"ט הוי ל"ת גרידא נילף מהכא דאין עשה דוחה ל"ת כיון דמילה הוי עשה ולא דחי ל"ת דיו"ט, ותי' דמכאן לא מצי למילף לפי שיכול לעשותו אחר יו"ט, עכ"ל.

והנה מילת הבן מוטלת על האב רק עד שיגדיל ומשהגדיל נפטר האב והוא עצמו מחוייב בה כמבואר ברמב"ם, וא"כ האיך אמרי' הכא דמשו"ה אין מילה שלא בזמנה דוחה יו"ט משום דאפשר לעשותה למחר, והרי משכחת לה מילה שלא בזמנה שאי אפשר לעשותה למחר כגון שנשתהה מילתו עד י"ג שנה והיה יו"ט יום האחרון מקטנותו, ואם ימתין למחר לא יקיים האב עוד המצוה לעולם אלא הוא עצמו יקיימנה, וא"כ לגבי מצות האב הוי כאי אפשר לעשותה למחר, ומדלא אמרי הכי על כרחך דגזירת הכתוב דמילה שלא בזמנה אינו דוחה יו"ט, וכן לא נילף מהכא דאין עשה דוחה ל"ת.

ולכאורה לפי ד' הבית הלוי היה הל"ת דיו"ט שייך לדחותה ע"י מצות מילה באופן הנ"ל כיון דאי אפשר להאב לעשותה למחר, דהרי זה שאחר יוכל לקיים המצוה למחרתו לא מיקרי אפשר לקיים שניהם לשיטתו, וא"כ בכהאי גוונא נימא דאחי עשה דמילה ודחי ל"ת דיו"ט, ומדלא אמרי' הכי משמע מינה דלא כדבריו אלא באופן שאפשר לקיים המצוה ע"י אחר בלא דחייה אסור לדחות העשה.

כהנים בעבודת התמיד, ומסתמא היו שם כמה מאות כהנים, אלא וודאי כיון שלבישתן היה שלא לצורך עצמן רק לספק שמא יזכה לעבודה כבר הותר להן והיה מההכרח לעשות כן, ולפי"ז אין שום קושיא מחטאת העוף הבאה על הספק, דהרי מההכרח היה שילבש בגדי כהונה בשעת עבודה וא"כ אין זה לצורך עצמו, ובהאי גוונא וודאי יותר קרוב לחובה מלבישת רוב הכהנים בגדי כהונה קודם הפייס, וא"כ סרה לפי"ז קושיית השאגת ארי'.

☆

והנה השאגת ארי' (סז) בתו"ד הקשה עוד ע"ד הרמב"ם דאי סלקא דעתך דבגדי כהונה יש בהם משום איסור כלאים, א"כ לר"א ב"ר שמעון ולהני אמוראי (זיומא י:) דס"ל דאבנטו של כהן הדיוט של בוך היה, נמצא דרק בגדי כהן גדול היה בהם משום כלאים שהרי אבנטו של כהן גדול כו"ע מודי דהוי ביה משום כלאים, וגם בשאר בגדיו היה כלאים, והנה לד' הרמב"ם הותרו הבגדים בשעת עבודה מטעם עשה דוחה ל"ת, אבל בשל הדיוט כיון דליכא משום איסור כלאים אין צריך לדחיית ל"ת בעבודת הדיוט, ולפי זה לא היה רשאי כהן גדול לעבוד שום עבודה כל ימות השנה חוץ מיום הכיפורים לחוד, דהרי כללא איתא בדיני עשה דוחה ל"ת דבאפשר לקיים שניהם לא אמרי' דעשה אתי ודחי ל"ת וכן הוא להדיא בשבת (קלג), וא"כ בכל ימות השנה יכול כל עבודה שהוא להיעשות ע"י כהן הדיוט שאין בבגדיו כלאים, וא"כ לא אמרי' בכהאי גוונא שהכהן גדול מותר ללבוש בגדיו אפי' בשעת עבודה, חוץ מיום כיפור שאין המצווה אלא בו, והוא תימה כיון כיון דבכולי תלמודא משמע שהכהן גדול יכול לעשות העבודה כל השנה כדתנן בפ"ק דיומא (יד). כהן גדול היה נוטל חלק בראש וכו', וכן איתא בפ"ז דתמיד (מ"ג) בזמן שכהן גדול רוצה להקטיר היה עולה בכבש וכו', ולכאורה היה יכולים ללמוד מכאן לכל התורה כולה דאפי' באפשר לקיים שניהם נימא דאחי עשה ודחי ל"ת, דהא עבודת שאר ימות השנה אפשר בכהן הדיוט ואתה יכול לקיים הל"ת דכלאים, ואפ"ה עביד ליה הכהן גדול ע"י דחיית הל"ת.

ועוד הוסיף להקשות דאפי' למאן דסברי ביומא (סז) דאבנטו של כהן הדיוט נמי של כלאים היה, אכתי קשה קושיתנו על הרמב"ם האיך יתכן שכהן גדול הותר לעשות העבודה בשאר ימות השנה, דהרי מ"מ הכהן הדיוט היה רק האבנט של כלאים, משא"כ של הכהן גדול היה עוד בגדים של כלאים חוץ מן האבנט, והרי איסור כלאים עוברין על כל בגד ובגד שהוא לובש, וא"כ לא

טובים השנים - ברכות בכפלים

באותות כבוד ואהבה, וברגשי הערכה והערצה רבה, נשגר בזה ברכת מזלא טובא, אל מעלת כבוד ידידינו החשובים הני תרי צנתרי דדהבא, מסורים בכל עת לטובת קהילתינו ומוסדותינו הק' ברוח מסורה ונדיבה, שמם משבחים ומהללים לברכה ולטובה,

בראש ובראשונה האי גברא רבא ויקירא, רב פעלים לתורה ולתעודה תדירא, עושה ומעשה פעולות כבירים להגדיל תורה ולהאדירה, מהיושבים ראשונה במלכות סאטמאר המעטירה, חכימא דיהודאי נהנים ממנו עצה נכונה, איש חמודות ורב תבונה,

הרבני הנכבד בנש"ק

הרב אלישע שמואל האראוויטץ שליט"א

מראשי קהילתינו הק' בקרית יואל יע"א

ומשנהו מחותנו רב האי גאון ומרביץ תורה בעוז ותפארה, חריף ובקי טובא בכל מכמני התורה, נודע ומפורסם בשיעוריו ובדרשותיו הנפלאים כולם אורה, זכה לקריבה יתירה אצל כ"ק רבינו הק' מרן בעל ברך משה זי"ע, איש האשכולות, פה מפיק מרגליות.

הרב הגאון המפו'

רבי נפתלי הירצקא צוויבל שליט"א

ראש כולל תורה ויראה בווייליאמסבורג יע"א

לרגל השמחה שבטעונם בנישואי צאצאיהם שיחיו לעז"ט

יה"ר שהזיווג יעלה יפה כליל בהוד ותפארת, לבית אבותם עטרת, ומשמחה נעלה זו יושפע להם רב ברכות ושובע שמחות, ויוכלו להמשיך בזיכוי הרבים מתוך רב תענוג ונחת, תורה וגדולה במקום אחת, וימשיכו לעמוד לימין מוסדותינו וקהילתינו הק' בכל עת, וכט"ס.

החותמים למען שמם ברגשי שמחה

באותות הוקרה והערכה

הנהלת המוסדות

פניני התורה

פנינים וחידושים בגמרא מס' פסחים
הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"

אין עושין מצות חבילות חבילות

כהכנה דרבה לקראת יו"ט פסח לומדים כעת פרק ערבי פסחים מעניני ליל הסדר ואחרי החג ניתנה ראש ונשובה למקום שהפסקנו

והשיב יעויין בתוס' (ברכות לט: ד"ה הכל מודים) דבברכה של נהנין אין נקראים חבילות חבילות, דהא בקידוש מברכים קידוש וברכת היין וכו' ע"ש, והן אמת שראיתי בארעא דרבנן (מערכה א' אות ב') שהוכיח מהגמרא בסוגיין דדוקא היכי דברכת מצוה גורמת להמוציא שרי, משא"כ בעלמא, אבל גם בלא"ה אין חשש כיון שהוא רק מתכוין במעשה א' לקיים ב' מצוות, וכמו דבקי"ש קיים מצות והגית בו שהם ב' מצוות ביחד עיי"ש.

הספד אחד על שני צדיקים

בשו"ת דברי מלכאל (ח"א סי' סט) דן במה שמצינו בספרי דרוש כגון ביערות דבש הספדים על שני צדיקים בפעם אחת, וכן לא מצינו שנמנעו להספיד כששמעו פטירת שני צדיקים בהספד אחד, מדוע לא יהא בזה משום "אין עושין מצות חבילות חבילות", כי מצוה הוא להספיד על צדיק שמת ולהצטער על זה.

וכותב בזה שני טעמים:

א. כי הכלל ש'אין עושין מצות חבילות חבילות', לא נאמרה רק כשהאדם עצמו גורם לזה שיעשה שני המצוות בפעם אחת, כי בכה"ג נראה עליו הדבר כמשא, ורוצה לפטור את עצמו מן המצוה, אכן אם נזדמן לפניו יחד שתי מצוות בלא כונה מכוונת, ומוטל עליו לעשות את שניהם מיד, אין זה נראה כמי שהמצוות עליו כמשא, שהרי הוא כאילו מאליו נפל עליו ענין זה שיצטרך לעשותם יחד, וכן הוא לגבי הספד, כששמע פטירת שני צדיקים בבת אחת, הרי תיכף מחיוב להצטער על פטירת שני הצדיקים, ובכה"ג לא הביא על עצמו כלל דבר זה שיצטרך לעשותם יחד,

ב. כי באופן כשקיום שני מצוות יחד מוסיף בשלימות המצוה לא שייך לומר שהמצוות עליו כמשא כשעושה אותם יחד, ואילו בהספד כשמספיד שני צדיקים יחד מעורר יותר לב השומעים כשמציע שבחם וגדלם, ומתעוררים יותר אל הבכי ואל הרהור התשובה שזה תכלית ההספד, ונמצא שמצות ההספד נעשית ביתרון הכשר, לכן אין בזה משום מצות חבילות חבילות.

בגמרא (דף קב:) "אמר רב הונא אמר רב אין אומרים שתי קדושות על כוס אחד, מאי טעמא אמר רב נחמן בר יצחק לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות."

הטעמים שאין עושין מצות חבילות חבילות

מצאנו כמה טעמים בדבר:

א. שלא יהיה נראה המצוות עליו כמשוי, שהוא רוצה ליפטר מהם במהרה כאדם הממהר לפרוק את משאו. (רש"י סוטה ח. ד"ה חבילות, תוס' שם ד"ה והא, רשב"ם כאן).

ב. כדי שיהיה לבו פנוי למצוה אחת, וכשהוא עושה שתי מצוות אין לבו פנוי לאחת מהם. (תוס' מ"ק ח: ד"ה לפי).

סנדק ופוחל בפעם אחת

בשו"ת מהר"ם שיק (או"ח סימן סד) הביא מה ששאלו אחד שלא רצה ליקח סנדקאות ולהיות מוהל בפעם אחת, מחמת הדין ש'אין עושין מצות חבילות חבילות', והשיב לו המהר"ם שיק שלא אאמין לשמועה זו, מכח ב' טעמים:

א. כי בשני מצות ששייכים להדדי - אף שאחת חלוקה מחברתה, אין בזה משום חבילות חבילות, כמו בהבדלה וקידוש בליל יו"ט שחל במוצ"ש שעושים אותה על כוס אחת, ואיתא בגמרא הטעם "דהבדלה וקידוש חדא מילתא הוא", כי תרואתו משם קדושת יו"ט ד'המבדיל בין קודש לקודש' קא מברך, וכמו"כ מוהל וסנדק שייכים אהדדי.

ב. כי חבילות מיקרי אם עושים ב' מצוות כאחת, אבל כאן אין הסנדק עושה כלום, אלא מניח התינוק על ברכיו ומעשה לבנה בעלמא משמש, וכי אסור להניח על עצמו תפילין ולהתעטף בציצית, א"כ פשיטא דבכה"ג לא שייך אין עושין וכו', שהרי הסנדק אינו עושה כלום, אלא הסנדק הוא במקום המזבח, ועל המזבח היו מניחים כמה קרבנות ואיברים ופדרים שלא נתעכלו מאמש וממחר.

לצאת בסעודת יו"ט סעודת סיום

בשו"ת מהרש"ם (ח"ו סימן ז') נשאל אם יכולין לצאת בסעודת יום טוב לסעודת סיום, אם יש בו חשש אין עושין מצוות חבילות חבילות.

הולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא דצדיקא

הגה"ק רבי שלמה בן רבי דוב צבי זי"ע מראדאמסק

בעמח"ס תפארת שלמה יומא דהילולא כ"ט אדר (תרכ"ו)

כ"ט אדר

רבי שלמה הכהן מראדאמסק ב"ר דוב צבי (תפארת שלמה) - תרכ"ו

א' אדר

רבי אברהם ב"ר מאיר (אבן עזרא) - ד"א תתקנ"ד
רבי עזריה פייגו בעל בינה לעיתים ב"ר אפרים - ת"ז
רבי שבתי ב"ר מאיר הכהן (ש"ך) - תכ"ג
רבי ברוך מגארליץ ב"ר חיים - תרס"ו

ב' אדר

רבי יום טוב אלגאזי ב"ר ישראל יעקב (מהרי"ט אלגאזי) [אד"א] - תקס"ב
רבי ארון ארי' מפרעמישלאן ב"ר מאיר הגדול מפרעמישלאן [אד"א] - תקע"ג

ג' אדר

רבי שמואל זנוויל ב"ר יהודה צבי מסטרעטין - תרמ"ז
רבי אליהו דוד ראבינאוויטש תאומים (האדרת) - תרס"ה

ד' אדר

האמורא רב אחאי בר רב הונא - ד"א רס"ו
רבי ארי' לייב מראוונא - מפורסם בשם רבי לייב שרה"ס - תקנ"א

ה' אדר

רבי זאב וואלף מטשארני-אוסטראה ב"ר נפתלי צבי - תקפ"ג
רבי אברהם מטשעכנוב ב"ר רפאל - תרל"ה

הגה"ק רבי שלמה הכהן מראדאמסק זי"ע [בעל תפארת שלמה] נולד בשנת תקס"ג בעיר וואלשצוו הסמוכה לראדאמסק, לאביו רבי דוב צבי ז"ל שהי' מחסידי הרה"ק מלובלין והיהודי הקדוש זי"ע, כבר בטל ילדותו העידו עליו צדיקי דורו שלגדולות נוצר, ומסופר שפ"א הי' חתונה גדול שבה השתתפו אלפי חסידים, כדי לקבל את פני החוזה הק' מלובלין שבא ליטול חלק בהשמחה, ובין הבאים הי' ר' דוב צבי ובנו, וכשעבר הילד שלמה שאלו החוזה בן מי אתה, נענה הילד בן רבי דוב צבי מוואלשצוו, ויאמר החוזה להביא לפניו את ר' דוב צבי ואמר לפניו, שים על בנך עינא פקחא, כי לנר גדול יהי' ברבות הימים.

בעודו בן י"ג שנה נסע לחסות בצל רבו המובהק הרה"ק רבי פישל'ע מסטריקוב זי"ע, כמו"כ הסתופף בצל הרה"ק ר' מאיר מאפטא בעל "אור לשמים", אשר התקשר אליו בעבותות אהבה ואמר לאנשי עירו "אם יש לכם בעירכם אברך כזה אינכם צריכים לבוא אליי", גם הרבה להסתופף אצל הרה"ק ר' ישעי' מפעשעבורזש, גם נסע אל הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר, והרה"ק ר' שמחה בונם מפרשיסחא, והרבה פעמים הסתופף אצל הרה"ק הסבא קדישא מראדישיץ, זי"ע.

כאשר שמעו הטוב הלך למרחקים ונתפרסם לגאון וצדיק נפלא, החליטו ק"ק ראדאמסק לקבלו עליהם כרב ואב"ד בעירם, אכן כאשר הציעו בקשתם אליו, דחה אותם ולא רצה לקבל עליו את משרת הרבנות, עד שהרה"ק ר' ישכר בער מראדישיץ זי"ע צוה עליו שיקבל עליו את עול הרבנות, וברכו שבוכות זה יהי' לו זרעא חייא וקיימא, כי עד אז הי' לו צער גדול בנים, אז הסכים לקבל עליו את עול הרבנות, ושימש שם ברבנות ל"ב שנה, בכ"ג אדר שנת תרכ"ו נסתלק הרה"ק בעל חידושי הרי"ם זי"ע, אבל היות שהי' קשור עם החידושי הרי"ם בעבותות אהבה, לא רצו לגלות לו כי נסתלק, אבל באמצע השבוע אמר כי בוודאי יקראו לו למעלה להתפלל תפלת קבלת שבת לכבוד האורח החשוב, ואכן בליל שיש כ"ט אדר תרכ"ו בחצות הלילה נטל את ספר הוזה"ק והתחיל ללמוד, ואחר כמה רגעים הניח ראשו על ידיו ונסתלק לחיי העוה"ב.

ושנא את הרבנות

גם כשכבר הנהיג עדה לאלפים ברח מן הכבוד, והחשיב עצמו כחסיד, ונסע לצדיקי הדור, כידוע שנסע על חג השבועות להרה"ק מצאנז, באותו שנה שנסע לצאנז על שבועות, כבר באו אליו על שבועות הרבה חסידים, והוא הרי רצה לנסוע לצאנז ולא ידע מה לעשות, יעץ לו הרה"ק ר' ארון קראקא זי"ע (בן המאור ושמש זי"ע) שישע יחד עם החסידים, וכן עשה.

פ"א כשהי' בצאנז, הי' המדובר ביניהם מענין גילוי אליהו, ואמר הרה"ק מצאנז זי"ע שגילוי צדיקים עדיף מגילוי אליהו, כשאמר הרה"ק מצאנז את דברים נחרד מאד התפארת שלמה, כשיצא אמר הת"ש להגבאי שלו, ביזט א מבין אויף דעם אלטיטשקן (בפולין היו מכנים לצדיק זקן בלשון חיבה "אלטיטשקן"), זה זמן כבר הייתי משתוקק שאזכה לראות את הרבי ר' אלימלך, ועתה כאשר אמר הרה"ק דברים אלו, הראה לי את הרבי ר' אלימלך (כידוע שהת"ש הי' מאד רבוק בהר"א והי' מרבה לנסוע לליוענסק על הציון הק' וגם השתדל לחיות האוהל).

פ"א ביקר אצל הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר זי"ע, והתנצל לפניו באשר החלו אז לנסוע אליו לקבל ברכותיו וזהו מבלבל אותו ומטרידו הרבה מעבודתו ובפרט בביטול שיעורי לימוד תורתו, וברצונו למנוע א"ע מזה לגמרי ושלא להניח לבא אליו, השיבו הרה"ק מקאזמיר הלא ת"ח אתה ומדוע לא יעמוד לפניך הגמ' בסוטה, היכי דמי שוטה, כגון דקא טבעה איתתא בנהרא (שרואה אשה טובעת בנהר) ואמר לאו אורח ארעא לאיסתכולי בה ואצילה (ואינו רוצה להצילה, שאומר שאינו מסתכל על נשים), וכי גם אתה תרצה להיות כזה חלילה, כי הלא אם יבוא אליך לדרוש אלקים, אולי תוכל להציל נפשות ישראל בעצתך או בתפלתך ולא תוכל להתעלם.

לפעמים צעק על החסידים, סעו לביתכם, עבירה הוא מה שאתם באים אצלי, ועד כדי כך הי' שפל בעיניו שהי' אומר על עצמו שמימי לא עשה כלום בעוה"ז, פ"א נכנס לביהמדר"ר ואמר יהודים תרחמו אפשר רוצה מישחו כוס תה, עכשיו הביאו נשמה בעלמא דקשוט ולא מצאו בו כלום, רק שפעם אחת

לפניו כל הבחורים שהיו צריכם לעמוד לצבא, וכל בחור שעבר מישש את ידו של הבחור ושאל להבית דין מה עמו ענו "ער קען נישט זיין קיין זעלנער" והוא הוסיף ואמר "איך בין אויך מסכים" וכן עברו כל הבחורים, ונפטרו מהצבא.

מודל קדושתו

על כל מעלותיו ומדרגותיו הי' ידוע לקדוש וטהור וצדיק יסוד עולם, מסופר שהרה"ק ר' חיים דוד דאקטאר זי"ע, שהי' מגדולי תלמידי הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע, לא נסע אל שאר צדיקי דורו אחר פטירת רבו הק', ולעת זקנותו נסע אל הרה"ק הת"ש וכששאלוהו על זאת, השיב שרבו מסר לו סימנין להכיר מי הוא הקדוש בקדושת היסוד אשר יקרב אליו, ובו מצא אלו הסימנים, וע"כ נסע אליו.

דבר פלא ראו בכתב יד קדשו, שבכל מקום שנמצא כתב ידו, לא כהה הדיו ולא נשתנה מראיתו עד היום הזה, והרואה את הכתב יאמר שהיום נכתב והיום נחתם, וכמה וכמה מכתבים ישנם, אשר גוף המכתב כתבו אחרים, ורק החתימה היא שלו, והנה כל הכתב כבר כלה ונשחת ואין רישומו ניכר, וחתימת ידו בתוקפה עומדת, בלי שינוי ובלי קפיצת הדיו, ואמרו, שזה מעיד על עוצם קדושתו וטהרתו, וצדקתו עומדת לעד, ונרמזו הדבר במגלת אסתר "כי הכתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך, אין להשיב", כתב הנכתב בקדושה, בשם מלכו של עולם, או נחתם בקדושה, אין להשיבו, ותמיד הוא חי וקיים.

מורשתו הרוחנית

ספרו הקדוש תפארת שלמה נתקבל בכל תפוצות ישראל כאחד מספרי היסוד בדרכי החסידות המקובל מפי מרן הבעש"ט הק' זי"ע, וכספר המעורר את הלב לעבודתו ית"ש, – הספה"ק נדפס ע"י בניו הק' זי"ע, אחר פטירתו,

צדיקי הדורות הפליאו את הספה"ק וכמו שכותב הרה"ק מצאנו זי"ע בהסכמתו, הנני מסכים להדפיס דבריו היקרים כי יהי' תועלת לעולם ובפרט לנאמני רוח הנהיגים אחרי דרך החסידות, בניו של התפ"ש היו פ"א בצאנו ביומא דהילולא של אביהם, כשיצא הרה"ק מצאנו מהמקוה אמרו לו שהיום ההילולא של אביהם, והראו לו את הספר תפארת שלמה על המעודים שיצא אז לאור טרם שיצא על התורה, וכשהסתכל הד"ח בהספר אמר: "הא א האט ער זיך באהלטין פון אונז מיר האבין נישט געוויסט אז ער איז אזוי גרויס", אז הלך עוד פעם במקוה, וצוה להכין סעודה.

הרה"ק רמ"מ מווארקא זי"ע אמר שמצא בספה"ק תפארת שלמה ג' דברים שאם לא גילם התפא"ש בספרו הק' לא היינו יודעים מזה עד ביאת הגואל, מרן רביה"ק זי"ע הי' גם לומד ועיין הרבה בהספה"ק הזה והי' מזכירו הרבה פעמים בד"ת אף שהי' מהצדיקים בדורות האחרונים, ואירע הרבה פעמים כשהי' נוסע לדרך לקח עמו את התפא"ש לעיין בו על אם הדרך.

זכותו הגדול יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הושיט לאדם כוס תה, אני יודע כי עוד לא עשיתי כלום בזה העולם, אפשר רוצה מאן דהו כוס תה ועי"ז יהי' גם לי טובה.

נעים זמירות ישראל

ידוע הי' לבעל תפלה ובעל מנגן נפלא, ודרכו הי' להתפלל בעצמו לפני התיבה בימים הנוראים, ובקולו הנעים קול שאגת ארי, אשר נשמע קולו בכל הביהמדר', עשה התעוררות גדול מאד, כל תפלותיו הי' בבכיות ודמעות הרבה מאוד עד אשר עורר לבבות בני ישראל לתשובה, ובפרט כשהגיע לתיבת התפלה "הבן יקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד על כן המו מעי לו, רחם ארחמנו נאם ד'", ולגו עיניו דמעות ואמר זאת בהתלהבות עצומה, ובהגיע אל דברי נחמות אז עורר שמחה גדולה בלב כל השומעים.

גם בימות החול הי' דרכו להתפלל בקול רם, ובפרט כשהגיע אל הפסוק "ביום ההוא יהי' ד' אחד ושמו אחד" הרים קולו מאוד, ואמר זאת בהתלהבות עצומה.

וצדיקי דורו אשר נסע עליהם, בכל פעם בואו אצלם כיבדו אותו להתפלל לפני התיבה, ואהבו לשמוע אל קול תפלתו, כשהי' בצאנו על חג השבועות ביקשו הד"ח להתפלל לפני התיבה, אמר לו הת"ש כי אצלינו אין אומרים יוצרות, ובצאנו הקפידו מאד לומר היוצרות, אמר הד"ח שמוותר על היוצרות, ואכן התפלל לפני העמוד, ואמר לו הרה"ק מצאנו "זינגטס אהבת עולם עס זאל אונז דאס הארץ הערקוויקן", והעמוד הי' רחוק מן הכותל, ומקום הרה"ק מצאנו הי' תחת העמוד אצל הכותל, ומעת שהתחיל להתפלל לפני העמוד, יצא הרה"ק מצאנו ממקומו, והפך פניו והסתכל בפניו במשך כל התפילה.

פועל ישועות

כוחו הגדול לפעול ישועות בקרב ישראל הי' מפורסם מאד, בפרט להשפיע פרנסה הי' רב חילי' עד שהרה"ק מצאנו אמר עליו "שהמפתח של פרנסה היא בידו", אבל כל מופתיו וכל רוח הקודש לו הליביש בפתגמים ובבדיחותא, למען לא ירגישו כלל במופת, פ"א נכנס אליו אחד עם קויטל, והי' כתוב שם שהוא איש עני ל"ע ואין לו מה לאכול, ומה גם שעשה עכשיו שידוך ואין לו מעות לצורך הנשואין, אמר לו הת"ש בשאלה מה אתה עני, הלא עני חשוב כמת, ותלך מכאן כי אני כהן, והלך האיש בלב נשבר, אח"כ שלח אחריו הת"ש, ואמר לו הלא אתה מת מצוה, וכהן מותר לטמא למת מצוה, ושאלו מאין יש לך לקנות אוכל, אמר האיש כי אשתו הולכת בחצרים, ומוכרת דברים קטנים, ומזה יש לו קצת מה לאכול, אמר הת"ש ראו אשתו נותנת לו לאכול, ראית מה שאירע לנו מחוה שנתנה לאדם הראשון לאכול, אח"כ ברכו ואמר לו כתיב "יוצרות ודי זהב", ושלחו, ואחר זמן קצר מצאה אשתו מציאה גדולה באיזה חצר, ומזה נתעשר והי' לו כבר מה לאכול ולעשות החתונה מתוך הרחבת הדעת.

מנהגו הי' שבשמחת תורה אחר שגמרו לקרות וזאת הברכה וקידשו על היין ואכלו לעקיד, הושיב בית דין ועברו

התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל – בני ברק

שיר וקו"ל תודה

מריחוק מקום וקירוב לבבינו, נשגר ברכותינו ואיחולינו, ברכת מז"ט תטופנה שפתותינו, קדם ידידינו וידיד כל, על כל מכיריו נערץ ומהולל, ושמוא"ל בקוראי שמו, טעמו ונימוקו עמו, הכה"ן הגדול מאחיו, יראת ה' חופף על פניו, דולה ומשקה מתורת רבותינו לאחרים, שבחו בפי ישרים, לשונו עט סופר במלאכתו, כה"ן שיפה דעתו, ידיד רב לו בתורה ובחסידות, איש האשכולות, לו יאתה לו התודה והברכה על עזרתו הנכונה, תמיד בכל עת ועונה, למען גליונינו המפורסם ברננה, ובמיוחד במדור "משולחן מלכים" להרוות צמאון עדת מי מנה

האי ניהו האי גברא רבא ויקירא, נודע לעוז ולתפארה,
זכה לקירבה וחיבה יתירה אצל מרן רביה"ק בעל ברך משה זי"ע
ולהבח"ח אצל מרן רבינו הגה"ק שליט"א

הרה"ג רבי **שמואל הכהן פרידמאן** שליט"א

לרגל השמחה השרויה בביתו, רון שיר ושבח על שפתו
באירוסי נכדתו החשובה שתחי'

בת בנו הרבני הנכבד

מו"ה **יצחק אייזיק פריעדמאן** נ"י

עב"ג הבה"ח המו"מ בתוי"ש נ"י למז"ט ובשעטו"מ

וצרופה בזה ברכתנו המרובה, בכל לשון של הודאה וחיבה, שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, ורב תענוג ונחת, וישיג ויצליח בעבודת הקודש בהרמת קרן התורה והחסידות מעלה מעלה, במעשי ידי הברוכים המפורסמים לשם ולתהילה, ועוד רבות בשנים יזכה להרוות צמאון עם סגולה, ובשכר זאת יזכה קל נורא עלילה, שיתאחדו על שולחנו תורה וגדולה, עד כי יבוא שילה, בב"א.

החותמים למען שמו באהבה ובהודאה

מערכת "קול התאחדותינו"

שע"י התאחדות האברכים ד'סאטמאר קרית יואל בני ברק יצ"ו

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקו וקדושי עליון
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

ד' פרשיות - שבת שקלים

הד' פרשיות המה ימי תשובה פ' זכור לתקן את אשר קלקל במחשבה פ' פרה לתקן את אשר קלקל בדיבור פ' החודש את אשר קלקל במעשה ולהתחדש במעשים נאים להשי"ת.

(עמק תפלה)

◆◆◆

הנה הד' פרשיות קורין תמיד קודם פסח כי המה ההכנה שיוכל כל נפש ישראל לקבל קדושה בחג הפסח.

(אמרי אמת לובלין)

◆◆◆

באחד באדר משמיעין על השקלים וכו' (משנה מגילה) צפה הקב"ה שהמן עתיד לשקול כספו על ישראל אמר מוטב שיקדים כספן של בני"י לכספו של אותו רשע לפיכך מקדימין וקורין פר' שקלים.

(ירושלמי מגילה פ"ג ה"ד)

◆◆◆

אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע משאני מת אין אני נזכר א"ל הקב"ה חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פר' שקלים ואתה זוקף את ראשון כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאלו אתה עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשון. (מד"ר ותנחומא)

◆◆◆

הנה בזמן הזה שאין לנו בה"מ על מכוננו ואין אנו נותנין שקלינו לכפר בעדינו עם כל זה ונשלמה פרים שפתינו וכשאנו קורין הפרשה הזו נעשה ונתקן הכוונת הנ"ל.

(אוהב ישראל)

◆◆◆

בפרשת שקלים יש תיקון על פגם הברית שקלים הוא לשון ששוקלים עוונות של אדם וגם מלשון שיקול הדעת ויסוד עולה עד הדעת וד"ל.

(שארית ישראל)

◆◆◆

כשאין בית המקדש קיים וודאי הקריאה נחשב לנו כאילו נתנו השקלים לכפר.

(דברי אמת)

◆◆◆

אמרו חז"ל טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר ממאה מלקות והנה אחר החורבן עיקר פרשת שקלים לשום

ר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין פר' שקלים, חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר בשניה זכור ובשלישית פרה אדומה ברביעית החודש הזה לכם.

(משנה מגילה)

◆◆◆

אמר איך וואלט געהרין עס זאל קומען דיע ארבע פרשיות איך זאל זיך זעהן מיט דעם אייבערשטען.

(פאר לישרים [בשם הרה"ק ר' פנחס מקוריץ])

◆◆◆

ענין הד' פרשיות שבזמנים אלו פרשיות לשון הפרשה להפריש עצמו מכל רע להיות משכן לשמו יתברך.

(ברכת דוד)

◆◆◆

בקריאת פרשיות אלו עושין ישראל קדושים כאילו עושין בפועל ממש בכל העולמות.

(ליקוטי תורה)

◆◆◆

שני הפרשיות שקלים וזכור קורין קודם פורים שהוא תיקון הנפש מפגם העבר והתגברות על המונע ובפורים נגמר הישועה בפועל להיות נתקן כל העבר ולהתהפך הכל לטובה ובזה אנו נעשים מוכנים לקבל הטהרה מחדש ועל זה קורין אחר פורים פר' פרה וחודש.

(תורת אמת)

◆◆◆

בכל מועד ניתן הימים הקודמים להכנה כגון חג המצות שואלין ודורשין שלשים יום קודם וכל ענין מחיית עמלק והמן והפרשיות שקורין קודם פסח הכל הוא הכנה לקבל קדושת וחסירות חג המצות.

(בית אהרן)

◆◆◆

בכח סגולת הד' פרשיות יעזרנו ה' לטהר נגעי לבנו מכל הד' יסודות שקלים מרומז מטבע של אש הראה לו לבטל כח היצה"ר מיסוד אש שהוא הגאווה והכבוד ופ' זכור נגד יסוד המים שעמלק הוא הגורם לכל התאוות וכן מהמים נצמח כל התאות פרה הוא איפר פרה החודש הוא כנגד רוח כד"א ורוח חדשה אתן בקרבכם.

(ישמח ישראל)

◆◆◆

בשם החכם הר"ש בן אלקביץ ז"ל שמעתי שהוא להורות את בני ישראל יחוד אחדותם כל יעלה על לב איש מהם שהוא נפרד מחבירו כ"א כאילו כל אחד חצו ובהתחברו עם כל אחד מישראל נעשה שלם.

(אלשיך)

◆◆◆

שקל בא"ת ב"ש גמטריא כ"ו ומחצית מכ"ו עולה אחד וזהו העשיר לא ירבה והדל לא ימעט שהכל חייבים ליחדו וכן עשיר במ"ק אחד שאין לך עושר גדול מהמיחד ה' הד"ל במ"ק עולה י"ב ועם הכולל י"ג דהוא אחד.

(שפתי כהן)

◆◆◆

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל וגו' כלומר ב"י יתנו זאת על לבם בעת עוברו על הפקודים פקודי ה' אם יקרה לו לקיים מצוה אחת ממצות ה' או ח"ו כשיתאוו לעבור איזה עבירה במל"ת וכל העולם כולו עומדים במ"ה שהוא חציו חייב וחציו זכאי והמשקל עומד בשהו שלא בהכרעה לנטות צד לכאן או לכאן וההכרעה עתה בידו הוא כשקיים אחת ממצות ה' יכריע המשקל וכל העולם יתקיים ע"י או להיפך ח"ו.

(באר מים חיים)

◆◆◆

עוד טעם הנה ידוע דהנפש הבאה לעוה"ז מהעולם העליון עכ"ז שורשו נשאר שם במקורה כי רוחניות אינו נעתק ממקום למקום רק מתרבה וחלק הנפש אשר בשמים ממעל מאיר לחלק הנפש אשר בגוף האדם מתחת וחלק אשר בארץ מחויב להשתוקק למקור אשר בשמים ע"כ הנפש נקרא ב' חצאי נפשות.

(בני יששכר)

◆◆◆

יש להבין ענין מחצית השקל מפני מה דוקא מחצית אכן הנה בצדקה כתיב וצדקה תציל ממות ר"ל ע"י הצדקה מפריד בין אותיות מ"ת והוא שכתוב וחצו את כספו וגם את המת יחצון ר"ל כאשר תהי' בבחי' זו לחלק עם העני או גם את המ"ת יחצון תפריד בין האותיות האלו לבל יתקרבון וזה ענין מחה"ש.

(תפארת שלמה)

◆◆◆

כי באדם יש כח החומרי כליל מעשרה כוחות וכנגדן בנפש כלול מעשרה כוחות רוחנים ולזה אמר עשרים גרה השקל ר"ל כל האדם כלול מעשרים כוחות כנ"ל חצי לה' וחצי לכם ולכוונה זו בא הצווי לתת מחצית השקל לרמוז שיתקן האדם החלק החומרי אשר בו למען יהי' כלו קודש לה' והא בהא תלי'.

(בעל עקידה)

◆◆◆

לב איך בעוה"ז אבדנו כל טוב ולא זכינו לשקול בביה"מ ומחצית השקל בא לכפר על נפשותינו ומרדות אחת בלב הוא כמו מאה פעמים ככה וג"כ קריאתנו בתורה עולה מאה פעמים מאה ככר שהוא עשרת אלפי ככר ואז בימי המן חרב הבית ורק קראו פר' שקלים ועלה עשרת אלפים ככר ומשום הכי מייתי באחד באדר משמיעים על השקלים היינו גם בשעת החורבן קורין פר' שקלים.

(דרשות חתם סופר)

◆◆◆

לכן נקרא שבת שקלים ע"ש המשקל היינו שישקול מעשיו ויהי' ממארי דחושבנא בכ"י וממילא יושפע עלינו שפע שקלים מזהב וכסף נחושות.

(דעת משה)

◆◆◆

בשבת שקלים מסוגל להמשכת פרנסה.

(עטרת ישועה)

◆◆◆

חודש אדר הבא לקראתנו מורה על התקופות והבטיחות עליו יתברך על הישועה ובטיחות הזה נמשך מקדושת שבת זו שקורין בו פר' שקלים ומברכין בו החודש אדר.

(תורת אמת)

◆◆◆

התעוררות השקלים באדר שהוא כמו אלול שנתקן לתשובה מאימת הדין כן אדר מתוך אהבה שימי ניסן ממשימין ובאין שהוא התחדשות שנותן לבני ישראל שבחר השי"ת בנו להיות עמו וחלקו.

(שפת אמת)

◆◆◆

לכן גם עתה בזמן הגלות שאין לנו המצוה הזאת התקנה לזה נתינת הצדקה יותר מכדי יכולתו כמ"ש וחצי את כספו וגם את המת יחצון אם מנדבת לבו נותן צדקה אף בחצי עשרו אזי גם את המת יחצון להציל ממות נפשו ויזכה לחיים ארוכים.

(תפארת שלמה פר' תשא)

◆◆◆

המחצית השקל בא לרמוז שראוי לכל משכיל שישקול מעשיו בשהו ושיסכים בעצמו לתת לגופו ולנפשו לכ"א מהם חלקו ותקו במשקל השלם והנכון והראוי שימשיך את גופו אל עבודת ה' יתעלה וילך בה אחר נפשו שהוא העיקר ולעתים ג"כ שימשיך נפשו אחר גופו בענינים ההכרחים כגון האכילה והשתיה והמלביש שא"א לו להיות זולתם וכשז"ל כתיב עצרת לה' אלהיך וכתיב עצרת תהי' לכם ר' יהושע אומר חלקוהו חציו לה' וחציו לכם.

(רבינו בחיי)

◆◆◆

זה יתנו כמין מטבע של אש הראה הקב"ה למרע"ה מתחת כסא הכבוד כי האדם עם נשמתו יחד נקרא נפש חיה ושקל גימטי' נפש והנשמה מחצית השקל והגוף חציו השני והראה הקב"ה למרע"ה שלא יחפון בהמת אדם גופו לתתו לה' אלא יקדש רק מחצית שקל נפשו לה' והיינו החצובה מתחת כסא הכבוד והיינו מחה"ש תרומה לה' ואחז"ל ישא אשה ואח"כ יעסוק בתורה ויהי' גוף קדוש ואתתא פלג גופא ועד עשרים שנין הקב"ה מצפה שישא אשה והיינו עשרים גרה השקל שיתגורר עשרים שנה בנפשו וגפו בלי אשה ואח"כ מחה"ש פלג גופא תרומה לה' יהי' גוף קדוש ותרומה אותו' תורה מ' כידוע.

(דרשות חת"ס)

◆◆◆

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחה"ש השי"ת מבקש מן האדם שהוא יתן מצדו את מחצית הסכום של תיבת שק"ל (עם הכולל) והיינו יראה וכמו שאמר משרע"ה מה ד' אלהיך שואל מעמך כ"א ליראה וכשהאדם נותן מצדו בחי' יראה משפיעין לו מן השמים בחי' אהבה.

(הרה"ק מסא"ג ז"ע)

◆◆◆

ונבאר עד"מ לא' שעושה כל עסקיו בלתי ישוב הדע' לפעמים יעשה גם כן היפוך הסדר דהיינו לאלו אשר אינם שומעים לקול דבריו גם כן יעשה להם טובה אבל מי שעושה עסקיו בשוב הדעת ובשקול הדעת שוקל דעתו איך לעשות ובודאי יעשה כסדר לאוהב יעשה טוב ולשונאיו לא יעשה טוב ועל דרך זה היא הבחי' כשישראל ח"ו אינם ראוי' וזוכים במעשיהם להוריד שפע לכל העולמות ואז הבורא ית' אינו משפיע רק מחמ' גודל חסדיו עם בראיו וע"ז ח"ו גם החיצוני' יקבלו שפע כיון שהבורא ב"ה מחמת גודל זכות ישראל אינו משפיע רק מחמת גודל חסדיו ואז כביכול אינו שוקל בדעתו לזה להשפיע ולזה לא להשפיע כיון שאין שום זכות לפניו שישפיע מחמת זה הזכות ונמצא הכל שווין בזה לקבל שפע ובחי' הזאת נקרא כביכול עשי' בלא ישוב הדעת אבל כשישראל זוכין בגודל מעשיהם הטובים של ידם ובא השפע לכל העולמות ואז הבורא ב"ה כביכול שוקל לעושי רצונו אלו ישראל עם קדושו ישפיע ולאילו שאינם עושים רצונו לא ישפיע כיון שיש לפניו זכות ישראל והנה הזה הבחי' שעושי' הכל בשיקול הדעת נראה דעתו כחולק לשנים לעושי' רצונו להשפיע ולאילו שאינם עושים רצונו לא ישפיע והנה כשישראל עם קדושו רוצים לעשות נקמה בשונאיהם ולכבוש מלחמתם אז צריכין לעורר מדה הזאת שהבורא יתברך כביכול ישקול בדעתו לזה להשפיע ולזה לא ישפיע ובה' לא יבא השפ' רק לישראל וממילא יהיה מפל' לשונאיהם כיון שלא יבא השפע רק לישראל ולא להם וזהו הרמז במחצית השקל.

(קדושת לוי)

◆◆◆

כתיב במד"ת שמשח רבינו תמה מי יכול ליתן כופר נפשו דהיינו שתמה איך יועיל פדיון כסף שהוא גשמי הוראהו השי"ת כמין מטבע של אש דהיינו שהמכוון רק האהבה והנדיבות וזה נקרא אש ע"ד מ"ש רשפיה רשפי אש וגו' מים וגו' האהבה ולענין זה א"צ סך מסוים ואדרבה יספיק מטבע קטן כמחצית השקל ואף לעשור גדול שכל שהוא קטן יותר יגדל האהבה והחשק שזכה שיקבל ממ"ה מתנה קטנה ממנו וזה חשוב יותר.

(פרי צדיק)

◆◆◆

מחה"ש מורה על לב נשבר וכמו כלי חרס ששבירתן מטהרתן וזה תיקון לכל הפגמים אף שבירת הלב צריכה שמירה לבל יפול בנופלים ויתאש בעצמו וזה גרוע מהכל אלא שעם שבירת הלב יהי' לבו בוער כאש ושלבת העולה למעלה ובשניהם יחד היינו שבירת הלב כחרס הנשבר וההשתוקקות להתתקן לעלות במעלות גבוהות וזהו דרך הנרצה ולזה רמז מטבע מהח"ש והוא של אש.

(שם משמואל)

◆◆◆

בקע לגלגולת מחצית השקל בק"ע הוא אותיות עקב לגלגולת הוא לשון גלגול היינו שהאדם צריך להיות בבחי' עקב וענוה שמא הוא גלגול מאדם אחר הקדים לו ומחמת הנשמה וזכותו של אדם הקודם אשר הוא גלגול ממנו מחמת זה יוכל לנצח את היצה"ר ואז הוא אינו רק מחצית השקל כי חצי זכות נחשב לאדם הקודם לו.

(חסד לאברהם)

◆◆◆

מחצית השקל מורה שאפי' בהתאסף כל כוחות נפשו כאחד עדיין עומד מבחוץ וחסר הוא והוא כמחצית שזקוק להשלמה ע"י זולתו וחזי לאצטרופי אל הכלל ומחמת שמתבונן האדם שכל השלמתו ע"י הכלל נעשה צלול בתוך כלל ישראל.

(שם משמואל)

◆◆◆

ענין מחצית השקל שקל בגימטריא נפש הרמז שנותנין מן השמים החצי והחצי השני על האדם לראות להגיע לזה.

(חשבה טובה)

◆◆◆

יש להסביר עפ"י מ"ש ר"ת פר' תשא דרביעות דם של אדם משקלו כמו מחצית השקל והיינו כופר נפשו ונ"ל להסביר כי גבי ישראל עיקרו הנשמה חלק אלוה ממעל והגוף רק הנרתיק ודיו שהוא חי שיהיה מדור לנשמה וברביעית הם סגי שחיות הנפש תלוי בו ואיך כלא נחשב ומשו"ה הוה מחצית השקל כופר נפשו של ישראל.

(דרשות חת"ס)

◆◆◆

אנקת אסיר

מכתב מהב' יואל זאב גאלדשטיין נ"ו היושב בעמק הבכא במדינת יאפאן ומצפה לישועת ה'

ב"ה

יום רביעי כ"ח שבט תשע"א פרשת תרומה לפ"ק - שובבי"ם ת"ת

לכבוד הר"ר י.א.וו. שליט"א עיה"ת בני ברק רציתי להודות לך מכל הלב על מה שאתה מתפלל עם הילדים בחברת תהלים כל שבת ושבת, ושמעתי שגם בליל שבועות העעל"ט כינסתם את כל הילדים להגיד תהלים בכוונה כדי שהבחורים כבר יבואו הביתה בשלום, ושמעתי מכמה אנשים שהתעוררות לתהלים ה' גדול מאוד וכפי שרואים עכשיו שבזכות תפילתכם אחד מהחבורה כבר השתחרר מבית האסורים ב"ה.

וכמו שאמרו הרבה צדיקים שאנחנו שלוחי ציבור שיש 3 חזנים, אחד מתפלל עד שוכן עד, ואחד מתפלל עד קריאת התורה, ואחד מתפלל מוסף, ועכשיו כנראה גמרו להתפלל עד שוכן עד, וב"ה השתחרר החזן הראשון, ועכשיו אנו מתפללים משוכן עד, ואח"כ מוסף, ובעזהשי"ת בזכות תפילותיכם ד' ישחרר אותנו בקרוב אכי"ר כי ישועת ה' כהרף עין.... ותוסיף לכתוב לי מהחברת תהלים איך הילדים מתפללים עלינו... ואני מקוה כשהמכתב יגיע אליכם אני כבר יהי' משוחרר אי"ה... ושהשי"ת ישמע את תפילת תינוקות של בית רבן שמתפללים עלינו ויקבל ברחמים וברצון את תפילתינו ושיגאל אותנו מגלותינו ושיאמר לצרותינו די, והשי"ת בטח שומע תפילתנו, ויש פעמים שנראה רע ואח"כ רואים שהי' טוב לכן מתפללים וימלא משאלות ליבינו "לטובה" שהשי"ת יתן לנו רק דברים שבאמת טוב לנו, ואם אנחנו עוד פה סימן שעוד טוב לנו להיות פה, אבל מקוים אנו שישועתינו כבר קרוב לבוא, ואני מחזק אתכם שלא תתיאשו מלהתפלל כי ה' מחכה לתפילת ישראל כי הוא רוצה לעזור לכל אחינו בני ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן.

השי"ת יעזור שתתמלא בהרבה שפע ברכה והצלחה ג'עזונט פ'רנסה נ'חת ושישאר פתוח צינורות השפע וישפיע לכם הקב"ה רק טוב עד שנזכה בקרוב לקבל פני משיח צדקינו במהרה בימינו אכי"ר אמן ואמן.

נ"ד ידידכם ואוהבכם מריחוק מקום וקירוב הלב

המצפה לישועת ד'

יואל זאב בן מירל ריסא חוה גאלדשטיין הי"ו

נעת בית המעצר יאפאן-טשיבא

יומא דהילולא רבא של משה רבינו ע"ה
בז' באדר מת משה ובז' באדר נולד משה

א

משה רבינו מהימנא

מבוא

ביום ז' לחודש אדר, יום גדול ונשגב, הוא היום הגדול שבו נולד משה רבינו מהימנא קדישא ויום בו נסתלק לחיי עלמא.

ביערות דבש מובא הרבה דרשות שאמרו ביום ז' אדר, מרן החתם סופר הנהיג באונגארין מנהג זה, גם היה נוהג מרן החתם סופר להספיד את גדולי הדור שנסתלקו באותה שנה, וביום זה קבעו לתענית החברה קדושה שהיו מתענים ביום ז' אדר.

פטירתו של משה רבינו יש לה שייכות גדולה לחג הפורים, כדאיתא בגמ' (מגילה ג:): תנא כיון שנפל פור בחודש אדר שמח שמחה גדולה אמר נפל לי פור בירח שמת בו משה ולא היה יודע שבו' באדר מת משה ובז' באדר נולד משה.

ע"כ אמור אמרנו ללקט מפי ספרים וסופרים, ספרי ראשונים ואחרונים, ואחריהם ספרי החסידות לדורותיהם, מגודל קדושת רבן של ישראל, וענינים נשגבים ומנהגי קודש אשר קיבלו בני ישראל עליהם ועל זרעם לאור פטירתו.

ותרא אותו כי טוב

ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים, וקשה מהו ההמשך ותצפנהו שלשה ירחים לכו טוב הוא, וכי בלאו הכי לא היתה משתדלת להציל נפש מישראל. אמנם איתא בגמרא (מנחות נג) 'בא טוב ויקבל טוב מטוב לטובים, יבוא טוב זה משה, ויקבל טוב זה תורה, מטוב זה הקב"ה, לטובים אלו ישראל. והנה בז' אדר נולד משה, ואם כן שלמו שלשה ירחים בשה בסיון יום המעוֹתד מששת ימי בראשית לקבלת התורה, וכן אמרו חז"ל אותו היום ששה בסיון היה. וזה שאמר ותרא אותו כי טוב הוא, מזה הבינה שראוי להינתן התורה על ידו, ולכך ותצפנהו שלשה ירחים עד ששה בסיון, כי בשביל אותו היום נולד, ובזכות אותו היום ראוי להנצל.

(ישמח משה פר' שמות)

העולם קוראים להאדמורי"ם פועלי ישועות ורבי של חסידים "גוטער יוד", ואמר ע"ז הרה"ק ר"י מוויזניצא ז"ל, הטעם כי רק זה יכול לגזור אומר ולפעול ישועות, מי ששומר ברי"ק, והרבי הראשון היה משה רבינו, ואצלו נאמר ותרא אותו כי טוב הוא, ודרשו חז"ל (סוטה י) שנולד מהול, ור"ל ע"ד שכתוב בער, ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' ופרש"י כרעתו של אונן, שמשחית זרע, הרי דאותו החטא נקרא רע, והנוטר ברי"ק טוב נקרא, וע"י ותרא אותו כי טוב הוא שנולד מהול דייקא, וע"כ נקרא רבי בשם "גוטער יוד" בבח"י כי טוב הוא.

(טהרת יו"ט ח"י עמוד תמ"ט)

בדוד המע"ה כתיב וטוב רואי ואמרו חז"ל כל הרואהו נזכר בתלמודו, ובזה נבין מפני מה קוראין חסידים לרבם "גוטער יוד" כשם שנאמר בדוד המלך וטוב רואי שכל המסתכל בפניו היה

אור פני משה

בס' אור פני משה (פרשת חוקת) מובא, וז"ל: שמעתי אומרים דאיתא בספרים מעשה מלך אחד שמע מכל אשר עשה משה איש האלקים נפלאות ותעלומות והמלך הזה היה מכיר בצורת הפרצוף והסכים בדעתו ושלח צייר אומן המדבר אל משה לצייר דמות תבניתו ויהי כאשר בא אל המלך ויפן כה וכה וירא כי אין בעולם רע מהתואר צורת הפרצוף הזה, שהיה מראה סימני מדות רעות ומגוננות, להיות רוצח וכל מדות רעות שבעולם, ויצו המלך להרוג את הצייר הזה באמת באמרו שמעל בשליחות המלך, ויקח המלך בדברים את הצייר השני ואמר לו כזה וכזה.

ויהי כאשר בא הצייר השני אל משה, וירא פניו כתבנית אשר הביא אותו הצייר הראשון, ותסמר שערות בשרו באמרו כי למיתה ילך גם הוא בבואו אל המלך, וערב אל לבו, ויגש אל משה ויאמר לו כך וכך, והנה בקשתי שתאמר לי מדוע פניך רעים, ואתה אינך דומה לשום בן אדם אשר על פני האדמה, ויען משה רבינו ע"ה ויאמר אתה בן אדם קרוץ מחומר אשר טח עיניך מראות ולבך צפנת משכל הטוב וטב יאמר למי אשר פניו מורים ומוכיחים להיות טוב הלא זה הוא כבהמה לפי טבעו הוא טוב, וזה הדבר הטוב מי אשר פניו רעים עד מאד והוא גובר על החומריות ומהפכו לטוב, זה הוא בעצם אשר לו משפט הטוב לקרוא לו טוב כי הוא בבחירתו טוב עד כאן שמעתי הגם שיש לפקפק שתשובה זו אשר השיב יראה מיעוט ענוה ואצל משה רבינו ע"ה נאמר והאיש משה עניו מאד מכל מקום אאמין כי היה צריך להשיב כזה בכדי שלא יתחלל שם שמים על ידו ח"ו באמרם שמשה רבן של כל ישראל צורתו מוכחת כזו, לכן השיב האמת ודוק כי דקדוק נכון הוא.

*

ובס' תפארת ישראל (קידושין פ"ד), מובא העובדא הנ"ל עם איזה שינויים, וז"ל: מצאתי כתוב דבר נחמד, שכשהוציא משה רבינו ע"ה את בני ישראל ממצרים, שמעו עמים ירגזון, ויתמהו מאוד על זה האיש משה, כי על ידו נעשו כל הגבורות והנפלאות האלו, ולכן התעורר מלך ערבי אחד, וישלח צייר מובחר לצייר תמונת המנהיג הגדול הזה ולהביאו אליו, וילך הצייר ויציר תמונתו והביאו אל המלך, וישלח שוב המלך ויבוא ויאסף אליו כל חכמיו אשר לו, וישאל להם לשפוט על פי פרצוף משה רבינו כפי המצוייר, לדעת תכונת טבעו ומדותיו, ובמה כוחו גדול, ושיבו כל

ממשיך על עצמו רוח טהרה, כך גם הרבי נקרא "גוטער יוד" לומר שטוב להסתכל בפניו וההסתכלות גורמת ליראת שמים, ולפי הנ"ל יש להבין מה שנאמר גבי משה ותרא אותו כי טוב הוא, פירוש רש"י כשנולד נתמלא הבית כולו אורה, במה ראתה יוכבד שהוא טוב, ראתה שנתמלא הבית כולו אורה של תורה, ורוח קדושה וטהרה נתפשט על פני כל הנמצאים בו, מכאן הבינה שראו משה להקרא טוב בשם גוטער יוד, וכל המסתכל בפניו יושפע על ידו שפע רב של קדושה וטהרה.

(בית ישראל מאטטערסדארף)

ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ד' פנים אל פנים

רגיל היה בפי זקני החת"ס זי"ע שיחת חולין לאמר, אין חידוש שמשה רבינו ע"ה היה משה רבינו, אם היה לי רבי כזה כמו שהיה לו, גם אני הייתי כך, אבל למה לא היה לי רבי כזה בשביל שאני לא משה רבינו.

(חוט המשולש בשם הגאון ר' שמעון סופר זצ"ל מערלוי)

זמן פטירת משה רבינו באדר ראשון או באדר שני

עיקר ז' באדר משמע באדר ראשון, ונלמד מפרשת תצוה דאיתא בבעה"ט בשביל שאמר משה מחני נא מספרך לא נזכר שמו בפרשת תצוה ולכך חל יום מיתתו בפרשת תצוה ומזה משמע שהעיקר הוא באדר ראשון.

(אמרי פנחס)

ס O ס

מסתברא כיון שאמרו חז"ל שהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחודש לחודש, וודאי שאם השנה שמת בה משה רבינו עליו השלום מעוברת לא מת אלא באדר השני, אפי' אם השנה שנולד בה היתה ג"כ מעוברת ונולד באדר ראשון ולכן יש להתענות באדר השני.

(הלכות קטנות ח"ב סי' קע"ג)

ס O ס

המגן אברהם לא פסיקא ליה כמהרי"ל ותרומת הדשן להתענות בז' באדר ראשון אלא דעתו נוטה יותר לקבעו בשני, וכן דעת א"א הגאון ח"צ שהעיקר להתענות באדר שני, דומיא דפורים שנוהג בשני, ולכאורא תליא בפלוגתא דסוטה דף י"ב דלמאן דאמר שנולד באדר א' ע"כ צריך להיות יום מיתתו באדר א' שהקב"ה ממלא שנותיהם וכו'.

(שאילת יעב"ץ ח"א סי' קי"ז)

הבית אורה", ועוד כמה מאמרי חז"ל המראים ומעידים על קדושת מרע"ה מעת לידתו.

ומסיק המגיד שם, כי שתי רעות עשה הגאון הנ"ל האחת שהעיד היפך התורה שבכתב ושבעל-פה, ושנית שביזה וחירף את קדוש ה' וקדוש ישראל.

המגיד גם קיבל הסכמתו של הגאון רבי אליהו דוג תאומים בעל האדרת צוק"ל אשר כותב גם נגד התפארת ישראל, בזקנותו עלה המגיד לירושלים והלך עם הקונטרס אל הגה"ק ר' יהושע לייב דיסקין צוק"ל וגם הוא תוך כדי דיבורו עם המגיד מוילקומירר הביא כמה ראיות נגד סיפור זה: (א) שפניו של משה רבינו היה לוטות במסוה, (ב) הרי לא ניתן רשות לנכרים ליכנס למחנה ישראל כמבואר בזוהר ובכמה מאמרי חז"ל, (ג) הלא אמרו בזוה"ק על מה שאמר יתרו ואתה תחזה מן העם אנשי חיל יראי אלקים ומפ' הזוהר בחכמת הפרצוף, ואם נאמר כהתפארת ישראל שנשאר על פרצופו של משה רבינו ע"ה גם אחר שעבד על מידותיו את אותו פרצוף, איך יוכל משה רבינו ע"ה לראות על אנשי חיל דרך פרצופם הלא יוכל להיות שנולד בטבע טוב ואח"כ השחית מידותיו.

*

וכאמור בתחילת מאמרינו כי כבר הובא סיפור זה בס' אור פני משה, וזה נדפס לפני התפארת ישראל, ויכול להיות שמקור התפארת ישראל הוא מן האור פני משה

*

ומן הראוי להעתיק מש"כ בגליוני המשניות על התפארת ישראל הנ"ל, שבשיטה מקובצת פ"ג נדרים, מביא גם אותו

מעשה שמלך אחד בא אל חכם אחד וראה אותו בצורתו, כאיש מושחת, ושאל אותו על זה, ואמר לו שבאמת נולד עם כל המידות המושחתות, אבל אח"כ כבש את יצרו והתגבר על זה, רק שם לא כתב שהמעשה היה עם משה רבינו ע"ה, רק כתב סתם על חכם אחד, ואין אתנו יודע עד מה אם כוונתו גם על משה רבינו ע"ה.

*

ואנו לא באנו להכניס ראשינו בין ההרים הגדולים, ואין אנו באים להכריע בדבר אשר נחלקו בו גאוני קדמאי מצוקי ארץ, ואנו אין לנו אלא

החכמים יחדיו ויאמרו אל המלך, אם נשפט עפ"י קלסתר פניו של האיש הזה המפורסם לגדול, נאמר לאדונינו כי הוא רע מעללים, בגאות ובחמדת ממון ובשרירות לבו, וכל חסרונות שבעולם יש באדם זה, ויקצוף המלך מאוד ויאמר מה זה, הכי תתעללו בי, הלא בכל אלה שמעתי מכל עבר ופינה, בהיפך מזה האיש הגדול, ויחרדו האנשים האלו וישיבו את המלך בשפל קול, ויתנצלו א"ע הצייר והחכמים, כל אחד בחסרון ידיעת חברו, המצייר אמר אני ציירתי טוב, והחכמים שגו בחכמתם, והחכמים גללו כל החסרון על הצייר שלא צייר את תמונת משה, והמלך אשר נכסף לדעת מי מבין שניהם צדק, נסע עם רכביו ופרשיו ויבוא אל תוך מחנה ישראל, ובבואו אל תוך המחנה וירא את פניו של משה איש האלקים, ויכרע וישתחוה לאפיו, ויספר למשה כל הדברים האלו אשר נעשו, ויאמר עוד בי אדוני איש האלוקים, הנה קודם ראות פניך פי אלוקים, אמרתי אך אויל הצייר שגה בצורת תאור פניך, לבעבור חכמי מפורסמים מאוד בחכמתם ואין דוגמתם, אך עתה אחרי ראותי כי תמונתך מדויק מאוד עם הציור שצייר לא נותר לי, רק לומר כי חכמי בגדו בי, ויען משה איש האלוקים ויאמר לא כן, גם הצייר גם חכמתם מדויק היטב, אולם דע לך כי בטבע, האמת כפי ששמעת ממידותי, לא טוב אנכי מבול עץ יבש, כי גם ממנו נמנעו ונחשכו כל חסרונות בני אדם, אמנם כן ידידי, לא אבוש לומר לך כי כל החסרונות אשר שפטו עלי חכמך, כולם קשורים בי בטבע ואפשר עוד יותר מאשר שפטו חכמך, ואני בכח אמיץ הנה התחזקתי ורדיתי וכבשתי אותם, עד אשר קניתי לי הפיכם לטבע שני, ולכן בעבור זה יקרתי והכבדתי בשמים ממועל ובארץ מתחת, עכ"ל.

*

אכן יש חולקים על הנ"ל, והעיקר מי שיצא במלחמה כבידה נגד זה הוא המגיד מוילקומירר צ"ל אשר לא מצא מנוח לנפשו לאחר שיצא לאור התפארת ישראל ובו הסיפור הנ"ל, והוציא קונטרס מיוחד נגד סיפור זה בשם "כליל תפארת", ובו מקשה על התפארת ישראל איך אפשר לומר על משה רבינו ע"ה כן, והרי התורה הק' העידה עליו בהולדתו "ותרא אותו כי טוב", ודרשו בגמ' סוטה "שנתמלא

בן עמרם

מה שקראו בני ישראל למשה רבינו 'בן עמרם' (שלא בפניו) על שם אביו כדמצינו כמה פעמים וכן מה שקראו לרשב"י בדברי חז"ל בשם 'בר יוחאי' על שם אביו בלבד י"ל הכונה לטובה דהיינו כדי שלא יקראו לרבו בשמו גם שלא בפניו על כן קראו בשם אביו בלבד. ומה שמצינו בזוהר הקדוש (פר' וירא) דאמר ליה ר' שמעון אמור קמיה קודשא בריך הוא דבר יוחאי שכיח בעלמא, י"ל דקמיה קודשא בריך הוא לא רצה לקרות עצמו בשמו שמעון, מפחד השם והדר גאונו ורק קרא עצמו בשם כבוד אביו.

(דברי תורה, מונקאטש)

הבעש"ט הק', ועיי' בספה"ק בעל שם טוב עה"ת (פ' קורח). ישמח משה (פרשת קרח), ייטב לב (פר' פקודי, ובעוד כמה מקומות), פרי הארץ, וויטעווסק (פרשת בלק), קדושת לוי (פרשת תרומה), בסידורו של שבת (ח"א, שורש הששי ענף ג', וע"ע בח"ב הדרוש השני, פרק א'). אור החיים הק' (פרשת ברכה) שם משמואל (פרשת תולדות) ועוד.

דברי רבינו אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שמובא בשמו בדגל מחנה אפרים, ובעוד הרבה ספרי תלמידי בעש"ט הק', ונציין לזה עוד כמה מקורות, ואף ששם אינו מובא כל הסיפור בארוכה, אך יסודן של דברים מובא שם: דגל מחנה אפרים (פרשת כ' תשא) בשם זקינו אור שבעת הימים מרן

ממשה ועד משה

הרה"ק בעל ישמח משה זי"ע היה נוהג לומר דרשה בז' אדר לכבוד יומא דהילולא דמשה רבינו ע"ה, פעם ראה עמוד גבוה מן הארץ עד השמים ולמעלה צורת אדם, הבין שזה משה רבינו ע"ה שבא לשמוע הדרשה.

(החכמה מאין דף ק')

וסיפר [מרן הישמח משה ז"ל] כי פ"א בעת אשר דרש דרש משה בז' אדר כנהוג בבהכ"נ שהספיד לגאון וצדיק אחד שנפטר, ובאמצע הדרוש כאשר עצם עיניו להתיישב מעט, ראה עמוד גדול וגבוה ומשה רבינו עומד וסומך את ידו עליו, ואצל העמוד עמד אדם קטן הגאון שהספידו והחזיק א"ע בהעמוד הנ"ל, והבין גדולת הצדיק הנפטר שזכה לחזק א"ע בהעמוד שהחזיק משה רבינו ע"ה.

(תהלה למשה)

וכמו ששמעתי מזקנים שהיו באותו מעמד אצל ק"ז זלה"ה הישמח משה שאמר פעם א' בשמחת תורה בהקפה הרביעית "ברוך הבא משה רבינו, אתה עד בדבר של חסרתי מלקיים מתורתך כלום ואפילו כקוצו של יו"ד, ומדוע ביישוני מן השמים שהייתי מצפה ומחכה כל כך על הגאולה ולא נענית". (יודוע שמש"ה מזמירין אצלנו "ישמח משה" בהקפה ד' ביום שמח"ת),

עיין בדברי יואל על מועדים (עמ' תשי"ח)

מכתב פלא מאוד שהעתיק הייטב לב מכי"ק של היש"מ ז"ל אות באות: החיים והשלום וכ"ט לכבוד אהו' ידידי הגאון החריף מו"ה ירוחם נ"י, באתי להודיע שאני הייתי בק"ק שושן הבירה ונתארחתי אצל ידידי הגאון החסיד המקובל המפורסם מו"ה אלקנה בעל המחבר ספר הקנה וראיתי שהוא מנגח צפונה וימה וקדמה ותימנה בקרניו קרני הוד והדר ובתפלתו בוקע חלוני רקיע, ומחתך ברקיע כחרב חדה כי כל אמרותיו בשם שלמד זגזא"ל רבו של משה למשה ומפניו ירעדו כל יצירי קדם והמון נסתרות שמבראשית וכל עמלו ויגיעו להדוף השקר מן כל העולמות ולגלות בכל העולמות האמת לאמתו ויודו תמיד יגדל ה' מעל לאויביו ועל כן נקוה שבימינו יצמח צמח דוד וקל התור נשמע בארצינו אמן, עכ"ל,

המכתב סתום וחתום מכל, למי נכתב, ומי ר' אלקנה בעל ספר הקנה, אם זה הקנה הקדוש המפורסם שהוא מרבה להביאו הלא הוא הי' בזמן הקדמונים.

(תהלה למשה)

המנהג אצל רבוה"ק לבית סיגעט ולמעלה בקודש עד רביה"ק בעל ישמח משה זי"ע היה, להשתמש בסעודה שלישית בשעת רעווא דרעווין, בכוס של זכוכית דייקא, משום זכר לאבילות על פטירת רבש"י משה רבינו ע"ה.

(זמירות דברי יואל)

אחרי סיום אמירת התורה כשזימרו הפיוט קל מסתתר, הביאו נרות דולקים והעמידום על שולחנם הטהור של רבוה"ק לבית איהעל סיגעט, ומרן הישמח משה הקפיד שלא להדליק נרות אחר אמירת התורה בפמוטים של כסף רק ב"מעשענע" פמוטים (של מתכת) משום שאז הוא זמן פטירת משה רבינו ע"ה על כן אין מדליקים של כסף, ובעיר סיגעט הדליקו בכל מוצש"ק עד המלחמה העולמית השניה, בפמוטים אשר העמידו על שולחן רבינו משה איש האלוקים היש"מ זי"ע.

(זמירות דברי יואל)

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קנז — בלתי מוגה

ניחום אבלים אצל כ"ק הגה"צ רבי אלימלך אשכנזי שליט"א

גאב"ד מעלבוירן אויסטראליע

ע"פ בנו הגה"צ רבי יקותיאל זלמן אשכנזי ז"ל

בבית מדרשו קהל חוות דעת בעיר סיגעייט נ.י.

יום ג' פרשת תצוה תשע"א לפ"ק

גאב"ד מעלבוירן: יא, כ'האב געהערט אז דער דברי חיים האט אים אמאל אריינגערופן שבועות.

רבינו: יענעם שבועות איז אויך געווען רבי קלמן כהנא,¹ ער איז פון די משפחה, ער איז געווען א גרויסער עושר.

גאב"ד מעלבוירן: דער דברי חיים האט אריינגערופן דריי מענטשן.

רבינו: יא, רבי קלמן און רבי אביש קאנער פון סוניק, עטליכע עשירים, ער האט געזאגט פאר זיי אז ער דארף געלט, און דאס איז געווען זיין שבועות פשעמיל.

גאב"ד מעלבוירן: כ'האב עס געהערט פונעם טשאקעווער רבי פון ירושלים (כ"ק הגה"צ ר' יעקב האלבערשטאם

וויברו אדוות בנו הגה"צ ר' זלמן ז"ל שחי' נדע ברוחב לבו ופעולותיו הנשגבים לצרכי צדקה

רבינו: ער איז געווען א גרויסער בעל טובה, א לב טוב. ס'איז אינטערסאנט, אין סיגוט איז געווען א איד וואס האט געהייסן רבי יוסף לייב כהנא – ער איז געווען פון די צאנזער חסידים – און דער ייטב לב האט געזאגט אויף דעם רבי יוסף לייב אז ער זעהט דעם דברי חיים נאך די פטירה בהקיצו. און ווען ער האט אים מספיד געווען, האט ער געזאגט אויף אים דעם פסוק (בראשית מא, לח) 'הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו, הנמצא כזה איש' א בעל הבית וואס 'רוח אלקים בו', דאס איז נישט בנמצא.

דער פעטער ז"ל האט געזאגט אויף דעם רבי יוסף לייב, ווי אזוי איז ער צוגעקומען צו אזא הויכע מדרגה צו קענען זעהן דעם דברי חיים בהקיצו, אפילו ער איז נישט געווען באקאנט אלץ דער גרעסטער למדן און דער גרעסטער עובד, ווייל ער איז געגאנגען נאך געלט – אין שטאט סיגוט זענען דאך געווען ארימעלייט – איז ער געגאנגען נאך געלט, און האט זיך אויסגעארבעט אין מצות צדקה אין א הויכע מדרגה.

איר האט שוין געהערט פון רבי יוסף לייב?

¹ עי' בס' נפלאים מעשיך (ה"א) שפעם אחת בחג השבועות הסתופפו בצל הקודש בצאנו הגה"ק הקול אריה עם החסיד רבי קלמן כהנא מסיגעט ז"ל ועוד חסידים ואנשי מעשה, ובבוקר קודם התפלה נתלהבו מקדושת היום והתחילו לרקוד מרוב שמחה, וכשהרה"ק מצאנו זי"ע נכנס להתפלל שאל להם לשמחה מה זו עושה, ענו ואמרו שהם שמחים בקבלת התורה, אמנם הרה"ק לא קיבל תשובתם ותמה: נו, איז וואס איז?, נענה הקול אריה: מילא דער רב, אפילו ווען מען באקומט נישט די תורה וואלט דער רב מיט זיין שטארקן מוח געווען א גרויסער מיינסטער וכדומה, אבער אונז, ווען נישט די תורה וואלטן מיר געווען פראסטע האלץ האקער'ס.

גאב"ד מעלבויירן: דאס איז א חוץ פון פיש און פלייש און עופות, סיי דאזי און סיי אין ארץ ישראל.

רבינו: דער דברי חיים האט אמאל געזאגט, אז ער האט נישט מורא פון קיין מלאכים און קיין שרפים, נאר פון א קרעכץ פון א ארימע אלמנה.⁴

כ'האב געהערט פונעם טאטן ז"ל אז דאס טיילן צדקה אין צאנז איז דאך געווען א גרויסער חלק פון די עבודת. ס'איז געווען אז א איד א נצרך האט געדארפט כך וכך, האט ער אים צוזאם געשטעלט דעם סכום און געגעבן, און ס'איז געווען וואס ער האט געגעבן יעצט אביסל און מארגן אביסל, אזוי האט ער אפגעשלעפט א שטיק צייט. נאכדעם זענען געווען ארימעלייט וואס זענען געקומען מעגליך נאך אפאר פרומות, איינער האט געדארפט שיד, איינער האט געדארפט א העמד, און אזוי נאך, און וואס ער האט געהאט האט ער פאר זיי אויסגעטיילט, נאכדעם איז מען געקומען ווייטער בעטן, און ער האט שוין נישט געהאט, און די ארימע מענטשן האבן געבעטן, האט ער זיי געזאגט אז ער האט שוין נישט, און זיי האבן ווייטער געבעטן, האט ער אריינגעלייגט די הענט אין טאש און געזאגט פאר זיי 'קוקט... / זעהן צי ער האט צי ער האט נישט.

נאך א פלא פון א זאך, דער קדושת יו"ט האט דאך געהאט עגמת נפש, אז ער האט קודם נישט געהאט קיין קינדער כידוע, אמאל ווען ער איז געווען אין צאנז זאגט אים דער דברי חיים 'איך דארף נויטיג דריי הונדערט רייניש, אז דו גיסט מיר דריי הונדערט רייניש זאג איך דיר צו א קינד, ער האט נישט געהאט ביי זיך דריי הונדערט רייניש, אבער אז ער האט געהערט אזא אפענע הבטחה, איז ער ארום געגאנגען אין די שטאט און זיך צוזאם געבארגט און אריין געברענגט פאר'ן דברי חיים דעם סכום.

4

עי' בס' י"ג אורות (ח"א עמ' מ"ה) שבעת המחלוקת הידועה נכנס הרה"ק מצאנו פעם לבית המדרש וישב אצל התנור, ואמר בקול: איציק שלי מעיר המלוכה (ה"ה א' מחסדי הרה"ק מצאנו בשם יצחק שהי' דר בעיר המלוכה וייען וזהו מקור המלכות) כותב אלי שאעזוב המחלוקת, כאשר מדברים אודותי בחצר המלכות והגני בסכנה. אולם אין אני ירא משום אדם, ואפילו מן המלך בעצמו. והגמ"ד הרה"ק מצאנו את קולו והמשיך לאמור: אך מזה צריכים להתיירא, מאנחת עני, כי זה יכול להזיק לדורי דורות.

ז"ל בן הגה"ק רבי סיני מז'מיראד ז"ל בנו של הגה"ק הרבי ר' ברוך מגארליץ ז"ל).

רבינו: כ'האב געהערט פון טאטן ז"ל (מון רבינו בעל ברך משה) אז דער גארליצער רב האט דערציילט פאר זיין פאטער דעם דברי חיים אז ער האט געזעהן דעם ברודער רבי מאיר נתן² לאחר פטירתו, ווי אזוי ער איז געווען אנגעטוהן מיט א שיינעם הוט, און א שיינע בעקישטע, נאר שיד האט ער נישט געהאט. האט דער דברי חיים געקרעכצט און האט געזאגט, אז ער איז יונגער הייט אוועק, ער האט פלייסיג געלערנט, נאר ער איז ווייניג געגאנגען נאך געלט, וועגן דעם האט ער געהאט שיינע מלבושים, נאר שיד האט ער נישט געהאט, ווייל ער איז נישט געגאנגען נאך געלט.³

גאב"ד מעלבויירן: ווען דער דברי חיים ז"ל האט געשיקט נאך געלט, האט ער געזאגט מזאל גיין אין ד' כנפות העיר, און אזוי ווערט מען ניצול פון ד' מיתות בית דין.

ער (בנו הרה"צ ר' זלמן ז"ל) פלעגט אויסטיילן אפאר מיליאנען דאלער א יאר.

א' מבני המשפחה: ביי אים איז די 'שיד' תרתי משמע, ער האט געטיילט שיד אויך... מ'האט יעצט באשטעלט פאר א האלב מיליאן דאלער שיד פון טשיינע צו טיילן אויף פסח פאר משפחות עניים ואביונים.

2

ה"ה בנו השלישי של מון הדברי חיים ז"ל שנולד בשנת תקפ"ה, הי' חתנו של הרה"ק רבי אליעזר'ל מזשיקוב ז"ל, ונסתלק בצעירותו ביום ט"ו מנחם אב שנת תרט"ו לפ"ק בהיותו כבן ל' שנים בלבד.

3

עי' בס' אבני שוהם (ה"א, עמ' כ"ז) מ"ש מון רבינו בעל ברך משה ז"ל בדרשת פתיחת הזמן לתלמידי המתיבתא ג' חיי שרה תשנ"ז לפ"ק, וז"ל: וכן צריך כ"א להרגיל א"ע לילך לקבץ מעות כמו שידוע העובדא מהגה"צ ר' מאיר נתן ז"ל בן ק"ו הגה"ק בעל דברי חיים ז"ל שנפטר בימי עלומיו ונתגלה אח"כ בחלום לאחיו הגה"צ מגארליץ זללה"ה וראה אותו בבגדים טובים ויפיים מזהירים כספירים רק מנעלים לא היה לו, וכששאל לאביו הק' על מה ולמה אין לו מנעלים השיב לו שהיות שהי' צעיר לימים וברצונו הי' שימלא כריסו בש"ס ובפוסקים ומשו"ה לא הניחו לילך לקבץ מעות ולעסוק בגמ"ח, וע"כ חסרו לו מנעלים בעוה"ב, ואף שהי' גברא רבה וכ"ק וקניי הגה"ק מצאנו ציוה שאחר אריכות ימיו יניחו אותו אצל מקום מנוחתו של בנו ר' מאיר נתן.

גאב"ד מעלבויירן: די וועלט מיימט מיט דעם דאס וואס רש"י זאגט אין פרשת חיי שרה 'כולן שוין לטובה' ושרה אמינו השיגה בדעתה שבכל שנות חייה היו לה רק טוב ולא שום רען.

רבינו: דער דברי חיים האט אויך געהאט אסאך אסאך עגמות נפש, ווען ס'איז געווען ביי אים אזא זמן (של אבילות לע"ה), האט ער געזאגט 'אז מ'כאפט א קלאפ אין די פלייצע, און מ'דרייט זיך אויס, און מ'זעהט ווער ס'האט געקלאפט, אז ס'איז א גוטער פריינד איז אנדערש די זאך...!'

גאב"ד מעלבויירן: ס'שטייט אז א נשמה פון א צדיק וואס ווערט נפטר אין חוץ לארץ, פירט מען קיין ארץ ישראל.⁵

רבינו: די וועלט האט עפעס אזא מעשה אויפן אפטער רב. **גאב"ד מעלבויירן:** יא, מ'דערציילט אויפן אוהב ישראל אז ווען ער איז נפטר געווארן אין חוץ לארץ האט מען געקלאפט אין טבריה אויפן פענסטער.⁶

וקם רבינו ואמר: המקום ינחם וכו' נאר תמיד מיט שמחה.

5

איתא בגמ' (כתובות ק"ד). בשעה שצדיק נפטר מן העולם ג' כתות של מלאכי השרת יוצאות לקראתו וכו' ע"ש. ובפרקי דרבי אליעזר (פרק ל"ד) רבי חנינא אומר כל ישראל שמתו בחו"ל נפשותם נאספות לארץ וכו'. וכל המתים מן הרשעים באר"י נפשותם נשלכות בקלע לחו"ל וכו'. וכן כתב בספר חרדים דף ס"ד כי הרשעים הבאים לאר"י ואינם שמים על לב כי הם בהיכל המלך ומורדים ופושעים, עליהם הכתוב אומר ותבאו ותטמאו את ארצי כו' ובמותם יגרשוה חוצה ככלבים. ומוכח כי מי שהי' צדיק ומת ונקבר בח"ל אז אחר מותו מוליכין אותו המלאכים לאר"י. ולהיפך הרשע ל"ע אף שנקבר באר"י יש מלאכים ממונים שמשליכים אותו משם ונושאים אותו לחו"ל.

ועי' בס' אריה שאג (מכ"ק האדמו"ר מצאנו זמיראד זצוק"ל - פרשת ויחי) שמביא סיפור נפלא באריכות ממון הדברי חיים שאמר לא' שהצדיקים זוכים להקבר באר"י אף כשהם בחו"ל, ומי שאינו ראוי לזה איז המלאכים מעבירים אותו לחו"ל, עיי"ש.

6

בס' מסעות ירושלים מובא שהגה"ק בעל מנחת אלעזר ז"ל ממונקאטש סיפר שנודע שאחר פטירת האוהב ישראל, הקישו בדתות המשמש שביתו המפתחות של מקום קבורת המתים בעיה"ק טבריה שיבאו לקבור את המת, ובבואו והנה אימה חשיכה גדולה נופלת עליו כי ראה הרבה מתים לאלפים שהלכו אחרי הנפטר, ואמרו לו כי הוא הקדוש מאפטא שנפטר במעוזיבוש ונקבר שם, ופעל בקדושתו שיביאו אותו ממרומים לעיה"ק טבריה, עיי"ש.

ס'איז אים שפעטער געבוירן געווארן א קינד, אבער ס'האט נישט מאריך ימים געווען, ווען ער איז צוריק געקומען קיין צאנז נאך די פאסירונג, איז ער אריינגעקומען צום דברי חיים, און ער האט גארנישט פארציילט וואס עס איז געשעהן, און דער דברי חיים האט אים געזאגט 'וואס זאל איך טוהן, כ'האב געדארפט נוטיג דריי הונדערט רייניש פאר א דבר נחוץ, אבער עס זענען געקומען די רשעים און זיי האבן עס צוגענומען, ער האט נישט געזאגט ווער ס'זענען געווען די רשעים, און וואס ס'האט געמיינט.

גאב"ד מעלבויירן: אזוי?, כ'האב נאכנישט געהערט די מעשה.

רבינו: כ'האב עס געהערט פונעם טאטן ז"ל.

*

ודיברו מעניני ניהום אבלים וקבלת יסורין באהבה

רבינו: דער ראפשיצער רב איז געווען אין לובלין אין נישט אזא פרייליכן זמן, און דער רבי פון לובלין האט געדאוונט מיטן טלית אן די תפילין, ס'איז געווען דעם ערשטן טאג (כמבואר בשו"ע או"ח סי' ל"ח סעי' ה'), האט דער ראפשיצער רב געזאגט 'ס'האט זיך מיר געדאכט אז ס'איז יום טוב'.

גאב"ד מעלבויירן: אויף וועמען האט ער עס געזאגט?

רבינו: דער ראפשיצער רב האט אזוי געזאגט אויפן רבי'ן פון לובלין, ווייל יום טוב דאוונט מען מיטן טלית אן די תפילין, 'ס'האט זיך מיר געדאכט אז ס'איז יום טוב'.

גאב"ד מעלבויירן: רוכב בערבות 'שש ושמה' בבוא אליו נפש נקי וצדיק (מועד קטן כה:).

רבינו: די משנה זאגט אין ברכות (דף נד.) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, האבן שוין די תלמידים פונעם רבי ר' בער געפרעגט אז ס'איז זייער שווער.

גאב"ד מעלבויירן: לקבלינהו בשמחה (שם דף ס:), דער רבי ר' בער האט עס געהייסן פרעגן פאר'ן רבי ר' זושא, ער האט אריינגעשיקט אין בית מדרש אריין אים צו פרעגן, און דער רבי ר' זושא האט געענטפערט 'ס'איז מיר נאך קיינמאל נישט שלעכט געווען.

רבינו: די קשיא איז אבער געווען א שטארקע קשיא, אז מ'האט געמוזט גיין צום רבי'ן ר' זושא.

ניחום אבלים אצל הגה"צ רבי יצחק אשכנזי שליט"א

אבד"ק אלעסק

ע"פ אחיו הגה"צ רבי יקותיאל זלמן אשכנזי ז"ל

בביתו במחוז פלעטבורש

יום ג' פרשת תצוה תשע"א לפ"ק

רבינו: ר' חיים הערש (ה"ה נכדס הרב חיים צבי בן הגה"צ ר' העניך אשכנזי שליט"א) איז מיט געווען מיט אונז ביי די נסיעה.

אבד"ק אלעסק: אזוי, אין סיגוט, דער עיקר איז מיזאל האבן גע'פועל'ט אלעס גוט'ס.

רבינו: אמן.

בנו הגה"צ ר' זלמן שליט"א אב"ד אויסטילא: מ'האט אים (ה"ה הרה"צ ר' זלמן ז"ל) אמאל געפרעגט פארוואס ער גיט צדקה פאר יעדן איינעם, ווייל אין די ליסטע זעהט מען אז ער האט געגעבן פאר אלעמען, פון דעם חסידות און פון יענעם חסידות, און אויך פון די ספרדישע און די ליטווישע וועלט, האט ער געענטפערט אז אמאל איז ער געזיצן ביים רבי'ן ז"ל (מחן רבינו בעל דברי יואל) אין שטוב שבת בייטאג אויף א קאוטש (כה"גבאי-שטוב) אשר בבית מחן רבינו בעל דברי יואל ז"ל ביום שב"ק בעת סעודתא דעתיקא קדישא) און געווארט ער זאל קענען אריינגיין צום רבי'ן צום בענטשן – ווייל ביז נאך די פיש האט מען נישט געקענט אריין גיין – און האט אריינגעלייגט די הענט אין די זייטן פונעם קאוטש, האט ער דארט געטראפן א רעסיס (קבלה).

אבד"ק אלעסק: יא, דארט איז געשטאנען לכבוד הרב הצדיק מסאטמאר, ס'איז געווען א קבלה אויף דריי הונדערט דאלער פאר ישיבת גער אין ירושלים.

בנו הגר"ז: האט ער געזאגט אז דער רבי האט געגעבן פאר יעדן איינעם, דארף איך אויך געבן פאר יעדן איינעם.

רבינו: ס'איז טאקע אזוי געווען, דער פעטער האט געגעבן פאר יעדן, פאר סלאנים האט ער אויך געגעבן (ובישיבת סלאנים בירושת'ו יש טבלא ובו מוזכר נדבת לבו המהור של מחן רבינו ז"ל). ס'איז דא א בריוו אין מכתבים דברי יואל פאר א גערער ראש ישיבה וואס איז געווען דא נאך געלט.

אבד"ק אלעסק: כ'האב געהאט די חזקה צו עסן ביים רבי'ן שבת אינדערפרי מיטן הויז בחור, דריי יאר האב איך

דארט געגעסן און מ'האט געבענטשט מזומן, און נאך מיין חתונה האט מיין ברודער עס איבער גענומען, און ער איז געווען מיטן הויז בחור (כידוע נחג רבינו ז"ל בעל דברי יואל מקודם לערוך את שולחנו המדור ברבים ביום שב"ק כמנהג אבותיו הק' עד שנת תשי"ד, ומאז והלאה ערך את הסעודה בביתו בחור הספרים בכל יום שב"ק אהה"צ בשעה מאוחרת).

בנו הגר"ז: כ'האב געזעהן נעכטן די ליסטע (רשימת הצדקות של הנפטר הרה"צ ר' זלמן ז"ל), און דארט זענען געווען ניין און זיבעציג יתומים און יתומות פון אנהייב שנת תשע"א ביז ראש חודש שבט.

אבד"ק אלעסק: ער איז געווען א גרויסער צדיק.

בנו הגר"ז: כ'האב פריער געפרעגט דעם טאטן פון וואו ער האט גענומען דעם וועג, ס'קען זיין, דער זיידע רבי סענדער (אביו של הגה"צ ממעלבוירן שליט"א ה"ה הרה"צ ר' אלכסנדר חיים אשכנזי ז"ל מעיה"ק ירושלים ת"ו) איז אויך געווען א גרויסער בעל חסד פאר אלמנות.

אבד"ק אלעסק: דער רבי ז"ל (מחן רבינו בעל דברי יואל) האט געזאגט אז ער האט געקענט דעם זיידן רבי איציקל און ער האט געזאגט אויף אים אז ער איז געווען א גרויסער ערליכער איד.

בנו הגר"ז: ר' איציקל איז געווען דעם זיידן רבי סענדער'ס טאטע, ער איז געווען דער אלעסקער רבי אין סטאניסלאוו. **והמשיך הגר"ז לספר בשבת הנפטר ז"ל:** נאך די חתונה (של בת הגר"ז אב"ד אויסטילא עס נכד רבינו שליט"א בן הדב"נ הגה"צ ר' ברוך ט"ב שליט"א) בין איך אריין צו אים אין שפיטאל – ער איז דאך נישט געווען אויף די חתונה, נאר ער האט אנגערופן אינמיטן די חתונה – בין איך געזיצן ביי אים ביינאכט אנדער-האלבן שעה, און די גאנצע שמועס איז נאר געווען דער רבי ז"ל האט אזוי געטוהן און דער רבי ז"ל האט אזוי געטוהן, די גאנצע קאפ איז אים געווען נאר

בנו הגר"ז: און דער רבי האט געהייסן מ'זאל מאכן צוויי מוסדות אין מאנסי, בית דוד און בית רחל.

רבינו: אזוי האט ער געהייסן פאר די מאנסי איינוואוינער.

בנו הגר"ז: שפעטער (בשנת תשל"ה) ווען מ'האט געוואלט

מאכן די סאטמאר'ע מוסדות אין מאנסי, זענען זיי געקומען

צום רבי'ן זאגן אז זיי געבן אויף דעם נאמען בית רחל, כדי

דער רבי זאל קענען נעמען דעם נאמען (ולייסד את הבית חינוך

לבנות בשם 'בית רחל' ע"ש בתו הרכנית מרת רחל ע"ה א"ח הגה"צ ר'

יקותיאל יהודא ז"ל אבד"ק סיגוט כמו בשאר המקומות שרבינו קבע השם

'בית רחל' און דער רבי האט זיי געזאגט 'אז זיי האבן עס,

זאלן זיי בלייבן מיט דעם, און ער האט דארט א נאמען

געגעבן 'בית אסתר' (ע"ש בתו הבתולה מרת אסתר ע"ה שנפטרה

בדמי ימיה).

וקם רבינו ואמר: המקום ינחם וכו'.

פונעם רבי'ן ז"ל, מ'האט אויך גערעדט וועגן דעם וואס דער

רבי האט צוגעשריבן צו א בריוו פון רבי משה פיינשטיין

וועגן מאנסי אז מ'טאר נישט לערנען אינגלעך מיט

מיידלעך אין איין בנין (ע"י בס' זכר צדיק לברכה חלק ג' עמ' 324).

רבינו: יא, דער פעטער האט צוגעשריבן צו דעם,⁸ און זיי

האבן נישט געגלייבט אז דער פעטער האט אזוי געשריבן,

ווייל זיי האבן גע'מענה'ט אז ביי די מוסדות אין

וויליאמסבורג איז אויך געווען א צייט וואס די אינגלעך

זענען געווען אין די צייט און מיידלעך פון די צייט.⁹

7

בשנת תש"ך נתעוררו הרבה תושבים ממאנסי שלא ילמדו הבנים וגם

הבנות בבנין אחד כמו שהיה שם כמה שנים לפני זה, אמנם הבעלי

בתים הראשונים דשם לא ראו זאת בעין יפה, ובאו בטענה שאין להם

די כסף להוצאות הבניה לשני בנינים, ונמנו וגמרו לשאול בחוות דעת

של הגר"מ פיינשטיין ז"ל ושל מרן רבינו ז"ל.

8

וז"ל של מרן רבינו ז"ל שהוסיף על מכתב הגר"מ ז"ל: אין ספק שהוא

תיקון גדול להפריד הילדים מהילדות בנו"ל, והוא נחיצות גדול שכדאי

להשקיע בזה כוחות מרובין, והשי"ת יהי בעזריכם להרביץ תורה

וטהרה בישראל עדי נזכה לראות במהרה בישועת כל ישראל ושמחתן.

באעה"ח אור ליום ד' לס' הפרד נא התש"כ לפ"ג פה ברוקלין יצ"ו.

9

כי באותן השנים היה קשה מאד להשיג בנין להמוסדות בויליאמסבורג

ובבאורעם סט. הי' שם בנין שהיה בנוי יחד עם עוד בנין על דזשאנסאן

עוון, וע"י החצר הי' נחשב כבנין אחד [כצורת ס'], ושם למדו

התלמידים והתלמידות של המוסדות, אולם הכניסה להת"ת היה בצד

באורעם סט., והכניסה להבית חינוך לבנות הי' בצד דזשאנסאן עוון,

והחלונות של הבית חינוך לבנות שהי' ממול הת"ת היו מוכסים

וסגורים, ועכ"ז הי' רבינו מחשב בכל יום מתי יבוא לידו שיוכל להפריד

את התלמידים מהתלמידות, ומה שאמרו שהמכתב הוא מזויף הי' רק

כסיבה שלא יצטרכו לקיים את הפסק דין שניתן להם.

ולשמוח בשמחתם

שבע ברכות רבתי לנישואי
נכד מרן רבינו הגה"ק שליט"א

דינער השנתי

לשמור פקודתם

צדקת רבי מאיר בעל הנס
להחזקת עניי אנ"ש בארה"ק

מלל עצי חיים

צדקת
**רבי מאיר
בעל הנס**
סיעת סאטמאר

מלכות
רבנית

באולם אימפעריעל

אלקא דמאיר ענני

מוצש"ק ויקרא

ניחום אבלים אצל בני הגה"צ רבי יקותיאל זלמן אשכנזי ז"ל

יום ג' פרשת תצוה תשע"א לפ"ק

בני הררי"ז ז"ל: ער האט ארויסגעגעבן דעם עצי חיים (יחד עם הגה"צ מסלאמפינא חתנו של מרן העצ"ח ז"ל).¹⁰

רבינו: אין בערבעשט האבן זיך די ברודער'ס געטוישט אליין, ס'איז אריבער דאס רבנות פון איינעם צום צווייטן, ס'איז דא עטליכע תשובות אין עצי חיים (אוי"ח סי' מ"א-מ"ב) צו רבי שמואל, ער רעדט דארט אויך (שם סי' ל"ז) וועגן קידוש פאר נשים אין יו"ט.

ער איז געווען א איידעם ביי רבי ישעי' לע קערעסטערער.
בני הררי"ז ז"ל: ער איז געווען א אייניקל פון רבי יוקל (ה"ח הגה"ק ר' ישראל יעקב יוקל מייטלבוים ז"ל בן הגה"ק ר' שמואל ז"ל אבד"ק גארלין חתן דודו אחי אביו מרן הגה"ק בעל ייטב לב ז"ל).

רבינו: זייער פאטער האט געהייסן רבי רפאל און ער איז געווען א איידעם ביי רבי יוקל, דעם ייטב לב'ס איידעם.
בני הררי"ז ז"ל: רבי רפאל איז געזיצן און געלערנט בייטאג און ביינאכט.

בני הררי"ז ז"ל: מ'האט גערעדט מיטן רבי'ן, מ'האט געוואלט אויס'פועל'ן א ישועה, ווען מ'האט אים דעמאלטס ארויף געלייגט דעם רעספירעטער, האט מען גערופן מזכיר זיין.
רבינו: יא, ס'איז געווען נאכמיטאג מיט רבי העניך מיין איידעם, ווען כ'בין געווען אין סיגוט.

*

ודיברו בשבחה אביהם הרה"צ ז"ל שיומם ולילה לא שבת מלעסקי בצדקה, וכיתת רגליו בכל עת למען מצוה זו.
רבינו שאל את בנו הרב יעקב שלום שליט"א חבר הנהלת מוסדותינו הק' בעיה"ק ירושלים מי הוא חותנו בנו הררי"ש: רבי מאיר יוסף רובין.

רבינו: פון קרית יואל, דער קערעסטירער, א איידעם פון רבי משה גראס, זיין פאטער רבי שמואל גראס איז געווען דער קראלער רב.

בני הררי"ז ז"ל: ער איז געווען קודם דיין אין סיגוט.
רבינו: ניין, זיין ברודער רבי זלמן לייב דער בערבעשטער רב, ער איז געווען אין סיגוט און האט געפירט די ישיבה דארט (אחר פטירת מרן העצי חיים ז"ל).

10

בהקדמת הספה"ק עצי חיים עה"ת נכתב ע"י בני המחבר: ואפריון נמטיה וכו' ולה"ה ש"ב הרה"ג בנש"ק כש"ת מו"ה יקותיאל יהודא גרויס שליט"א בערבעשט וכעת דומ"ץ פה"ק. אשר הרב טרדו ויגעו בהסתדרות הכתבים להביאם לבית הדפוס בסידור נכון.

ליהודים היתה אורה ושמחה

משתה ושמחה

שבע ברכות רבתי לנישואי נכד מרן רבינו הגה"ק שליט"א

דינער השנתי

כל הפושט יד נותנים לו

מתנות לאביונים

צדקת רבי מאיר בעל הנס להחזקת עניי אנ"ש בארה"ק

באולם אימפעריעל

אלקא דמאיר ענני

מוצש"ק ויקרא

רבינו: יא, ער איז נישט געווען קיין גרויסער בעל פרנסה אין בערבשט... ס'איז א קליין ישוב.

אמאל האט דער פריץ פון בערבשט געהייסן אז יעדער זאל ברענגען האלץ, נו, אז דער פריץ האט געהייסן האט יעדער געפאלגט און ס'איז געווארן א גרויסער הויפן פון האלץ, נאכדעם האט ער געזאגט, נו, יעצט טראגט עס אריבער צום רב.

און ער האט זיי געזאגט, אז ווען ער פארט אריין אין שטאט - אין סיגוט - מאכט זיך אז ער פארט אריין פריה, איז ביי יעדן איינעם טונקל, דאס גאנצע שטעטל שלאפט, און נאר ביי אים איז ליכטיג, אמאל קומט ער אהיים שפעט, און ער רייט אויפן פערד נעבן זיין הויז, זעהט ער אויך ווי דארט איז ליכטיג, האט ער באשלאסן אז ער גייט אריין קוקן... פארט ער פריה אין שטאט אריין איז ליכטיג, קומט ער אהיים שפעט איז אויך ליכטיג... און ווען ער האט אריינגעקלאפט אין שטוב, האט ער געזעהן ווי אזוי ער זיצט און לערנט, און ציטערט פאר קעלט. האט דער פריץ געזאגט פאר זיי, 'עמץ זיצט זיך ביי ענק אין שטוב ווארימער הייט און ביי אים איז קאלט?', וועגן דעם האט ער געהייסן מיזאל צוזאמנעמען האלץ פאר'ן רב, ער זאל קענען הייצן ביי זיך אין הויז.

בני הררי"ז ז"ל: דער מהר"ם שיק (שה"י אבד"ק חוסט) האט געהאט זיין סדר לימוד כמעט ביז פארטאגס, און דער בית היוצר (הגאון רבי יואל צבי ראטה ז"ל שה"י ג"כ אבד"ק חוסט) האט געהאט א אנדערע סדר הלימוד, ער איז אויפגעשטאנען זייער פריה - ער האט זיך פריה געלייגט און איז אויפגעשטאנען זייער פריה. און מ'דערציילט נאך אז נאכדעם וואס דער ערוגת הבושם איז געווארן דארט רב (בכ"ק חוסט), האבן זיי געקלאפט אויפן פענסטער ביינאכט (לרמו על מנהג הגאון המהר"ם שיק שלא היה ישן בלילה עד אור הבוקר), האט ער זיך מיישב געווען אז ער גייט לערנען אויף דעם סדר (של המהר"ם שיק), זענען זיי געקומען פארטאג'ס קלאפן אין פענסטער, און געזאגט אז דער אנדערער רב (ה"ה הגאון בעל בית היוצר שהיה קם באשמורת הבוקר מוקדם מאוד), האט אנדערש געמוהן.

ס'איז דא א תשובה אין ערוגת הבושם (או"ח סי' א') וועגן לערנען פארטאג'ס.

רבינו: כ'האב געהערט אז דער ערוגת הבושם האט יא געהאט מנוחה אין חוסט, נאר דער בית שערס (הגאון ר' עמרם בלוס ז"ל) האט געהאט דארט עגמות נפש.

נאך דעם מהר"ם שיק (שנמלק ר"ח שבט שנת תרל"ט), איז געווארן רב אין חוסט דער בית שערס (בשנת תרמ"א נתכהן לרב דשם), דער בית שערס איז געווען א אשכנזישער רב און האט זיך נישט פארטראגן אין חוסט מיט די חסידים. ער האט זיך געפירט אז יעדן נאכט האט ער זיך אראפ געזעצט לערנען ביז פארטאגס - אבער דער מהר"ם שיק (הרב הקודם דשם) איז אויפגעשטאנען פריה - די בעלי בתים האבן געוואלט טשעפענען דעם בית שערס, האבן זיי אריינגעקלאפט פארטאגס אין פענסטער און געזאגט 'דער רב ז"ל האט שוין געלערנט אין אזא צייט', האט ער זיי געזאגט 'נו, דעמאלטס גייט צום רב ז"ל...!'

דער בית שערס האט זיך געטראפן זומער אין א באד מיטן בית היוצר וואס איז געווען רב אין בערעטי-אויפאלוא א אשכנזישע שטאט, ער איז געווען א חסיד, און אזוי האט ער זיך נישט פארטראגן מיט זיינע בעלי בתים. אין באד האבן זיי זיך אויסגערעדט איינער פאר'ן צווייטן, אז ער ליידט דא, און ער ליידט דא, האבן זיי געזאגט 'אפשר טוישן מיר זיך', און זיי האבן אנגעפרעגט די קהילות, און זיי האבן מסכים געווען, האבן זיי זיך געטוישט, דער בית היוצר איז געגאנגען קיין חוסט, און דער בית שערס איז געגאנגען קיין בערעטי-אויפאלוא א אשכנזישע שטאט.

קודם איז דער ערוגת הבושם געווען רב אין הומנא, און נאכדעם איז ער אוועק געגאנגען פון דארט קיין קליינווארדיין, און דארט איז ער געווען רב פאר ער איז געווארן רב אין חוסט.

בני הררי"ז ז"ל: דער ערוגת הבושם איז נישט אזוי אלט געווען, ער איז אינגאנצן אלט געווען אכט און פופציג יאר. **רבינו:** ווען מ'האט אים גערופן קיין טארנא, האט ער נישט געוואלט גיין קיין גאליציע (כי באותן המקומות לא כיבדו את הרבנים כראוי לכבודה של תורה כמו שכיבדו את הרבנים במדינת אונגארין).

בני הררי"ז ז"ל: ווען רבי יוסף נחמיה קארניצער - א אייניקל און ממלא מקום פון רבי שמעון סופר ז"ל - איז געקומען קיין קראקא - ער איז דאך געקומען פון

געווען איינער וואס האט זיך נישט אויפגעפירט ווי עס דארף צו זיין, ער האט אים געשיקט איינמאל און צוויי מאל, און דעם דריטן מאל האט ער אים געזאגט אז ער זאל זאגן דעם שם...

רבינו: יא, ווען רבי שמעון סופר איז געקומען קיין קראקא איז ער געגאנגען זאגן די ערשטע דרשה, די לומדים אין שטאט האבן זיך אנגעגרייט מיט שטארקע קשיות אים צו קענען אפווענדן.

האט ער דערציילט די מעשה פון די תערובת'דיגע חתונה וואס איז געווען אין פרעשבורג, און זיין טאטע דער חתם סופר האט איהם דעמאלטס איבערגעגעבן א שם וואס מיט דעם האט ער מעניש געווען אויפן פלאץ ווער ס'האט געהויבן אויף אים א האנט.

האט רבי שמעון סופר אויסגעפירט 'מורי ורבותי, איך געדענק נאך דעם שם...'

עס האט אנגעכאפט דעם עולם אזא פחד, אז די לומדים וואס האבן איהם געוואלט אפווענדן, האבן זיך אויפגעהויבן און זענען ארויסגעלאפן פון שוהל.

נו, פארוואס האט ער דאס געדארפט צוזאגן... מזעקט אז ער האט געהאט דארט עגמת נפש.

בני הררי"ז ז"ל: דער טאטע האט פארציילט די מעשה ווי ער האט עס געהערט ווי הרב דושינסקי (ה"ה כ"ק הגה"צ ר' ישראל משה דושינסקי ז"ל גאב"ד ירושת"ו) האט דערציילט דאס פאר'ן טשעבינער רב, ווייל זיין טאטע איז אויך געווען דארטן.

רבינו: יא, רבי יעקעלע... רבי יעקעלע הרימליווער, דער כוכב מיעקב.

וקם רבינו ואמר: המקום ירחם וכו'.

אויבערלאנד, וואו דארט האט מען מכבד געווען זייער שטארק די רבנים, און אין קראקא האט מען נישט אזוי מכבד געווען א רב - אבער ווען ער איז געקומען האט ער שוין אוועק געשטעלט די כבוד הרבנות, ער האט זיך נישט געלאזט, ער איז געקומען מיטן גאנצן קראפט.

רבינו: רבי שמעון סופר האט געהאט אסאך עגמת נפש אין קראקא. איינער איז אריינגעקומען צו רבי שמעון סופר, און האט אים געטראפן אז ער איז צוגעלייגט, האט ער איהם געפרעגט פארוואס איז דער רבי צוגעלייגט? איז ער צוגעגאנגען צום לעדל און ארויסגענומען א צעטל וואס איז געווען געצילט קעגן אים, און ער ווייזט אים דעם צעטל. האט יענער געפרעגט 'דער רבי מאכט זיך צומוהן פון די זאכן?'

האט איהם רבי שמעון סופר געזאגט בענוותנותו 'ס'איז נישט אזוי פשוט, די חסידים האבן זייער א גוטע נאז, אז זיי זאגן אויף איינעם אז עס מויל נישט, מויל ער נישט, כ'האב זייער מורא דערפון'.

בני הררי"ז ז"ל: ווען דער כתב סופר איז געקומען קיין קראקא האט ער געהאט גרויס כבוד, כבוד מלכים.

רבינו: יא, אז ער איז געקומען אויף צוויי וואכן, ער איז געקומען אליין גאסט...

פאר ווען רבי שמעון סופר איז געקומען קיין קראקא, האט ער באקומען א טעלעגראם פון זיינע געגנערס וואס דארט איז געשטאנען 'לא יעלה ולא יבוא' ער זאל נישט קומען אהין.

בני הררי"ז ז"ל: מ'דערציילט אז רבי שמעון סופר האט זיי געזאגט אז ער געדענקט נאך דעם שם, פון ווען דער טאטע (ה"ה הגאון מרן החתם סופר ז"ל) האט אים געשיקט ווען ס'איז

ולשמוח בשמחתם

שבע ברכות רבתי לנישואי
נכד מרן רבינו הגה"ק שליט"א

דינער השנתי

לשמור פקודתם

צדקת רבי מאיר בעל הנס
להחזקת עניי אנ"ש בארה"ק

מלל עניי דיים
צדקת רבי מאיר בעל הנס
סעודת סאנסאר
אליק דמאיר עני
דינער השנתי
מקיים מצוות התורה

וועד החתונה

של נכד ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בן הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א
רב דביהמ"ד אבני צדק שכונת עצי תמרים קרית יואל יצ"ו

יום ב' פרשת ויקרא, ב' דר"ח אדר ב' תשע"א לפ"ק
בבית המדרש הגדול בוויילאמסבורג יצ"ו

סדר ימי החתונה

סדר שבת באווארפן

שב"ק פר' פקודי (שקלים) הבעל"ט - קרית יואל יצ"ו

תפילות ליל שב"ק

בביהמ"ד אבני צדק - ¼ שעה אחר זמן הדלק"נ

עריכת השלחן ליל שב"ק

בהיכל השלחנות - בשעה 8:15

תפילת יום שב"ק

בביהמ"ד הגדול בשעה 9:15 - קדושת רבה אחר התפלה

סדר החתונה בוויילאמסבורג יצ"ו

קבלת פנים

לאנשים בביהמ"ד הגדול - לנשים באולם ראון קעסיל.

מעמד החופה

לפני ביהמ"ד הגדול - הופסער סמ. קארנער קענט עוועניו.

סעודת החתונה

לאנשים בביהמ"ד הגדול - לנשים באולם ראון קעסיל.

סדר ימי השבע ברכות

יום ג' ויקרא

ע"י ביהמ"ד אלעסק - מעלבארן, בבאר פארק יצ"ו.

יום ד' ויקרא

ע"י קהל משאקעווע וטלל תולדות אלעזר, בוויילאמסבורג יצ"ו.

שבת שבע ברכות בביהמ"ד הגדול בוויילאמסבורג יצ"ו

הסעודה בבני ביהמ"ד - בית הילמאן

עריכת השלחן - בהיכל ביהמ"ד הגדול

מוצש"ק ויקרא - ע"י קהלתנו הק'

יחד עם דינער השנתי למילל עצי חיים ב"ב יצ"ו - באולם אימפריאל בוויילאמסבורג יצ"ו.

יום א' צו

ע"י ביהמ"ד אבני צדק - קרית יואל יצ"ו.

וועד החתונה

של נכד ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בן הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א
רב דביהמ"ד אבני צדק שכונת עצי תמרים קרית יואל יצ"ו

יום ב' פרשת ויקרא, ב' דר"ח אדר ב' תשע"א לפ"ק
בבית המדרש הגדול בוויילאמסבורג יצ"ו

בערה

מעלדונגען, אנווייזונגען און סדר שמחת החתונה הבעל"ט בשעמזומ"צ

ודוהו כי וישט צו שטען דעם מעמד, נאר יעדער פון זיין פלאץ וועט איה קענען מיטאלטן דעם טאנצע מעמד.

רבינו ובני המשפחה ב"י ד' חופה

עס זיין געשטעלט א ספעציעלע סטנדרטע פלאץ פאר די רבינוס און בני המשפחה אייגענע שטעטלעך מיט געניקטן פארטע פונעם כותל החופה.

ריקארדן של שמחה

גלייך נאך די חופה וועט זיין פון רבינו שליט"א אנוואונגען פארן עולם ברכת קדשו, דערנאך וועט פארקויפטן ריקארדן של שמחה.

סעודת החתונה פאר די מענער

די סעודת החתונה וועט איה פארקויפטן פאר די מענער און ביהמ"ד הגדול, ספעציעלע עסקנים וועלן פלאנצן דעם עולם איש על מנתו אויש על דמל לפי כבוד האיש.

די סאטשעלן וואל מען הענגן נאר אין זיין ביהמ"ד "בית הילמאן" אן נישט ביים אייגנאנג און ביהמ"ד הגדול (די אייגנאנג איז געבויט געווען נישט ספעציעלע פארטע און צענדליגן פאר די נשים אויף געזאגט).

עס איז צוגענומען געווארן א ברייטע געשטאעלע סעודה לכל דעם האספס אויף אים איז נישט כדי ווי צו שטען אן אסאך פון פאראים.

עס וועט זיין ארגענטיג נאך סוף סוף ווי צו האטן תוכי אים אייגנאנג אויף מעריכות נפשות.

אייגנאנג צום בית הכבוד

דער אייגנאנג פאר רבינו אדמו"ר וכו' המשפחה שליט"א אנוואונגען צום אויבן און, אוי נאר אויף קענט ער.

סעודה לבחורי המזד

פאר די בחורים איז ספעציעל צוגענומען געווארן סענדוויטשעס און קאלטע געטראנקן, וואס וועט יעדע שטיק צייט איינשטעלן ווערן אויף די פארענטשעס, די בחורים ווערן געבעטן נישט צו געבן אסאך אומשטאנד פון די אנגענומענע טישן.

הופעת ב"ק מרן רבינו שליט"א

זיך מרן רבינו שליט"א וועט איה ערשיינען צו די חתונה בשעה 8:45 נאר פונקטליך נאכדעם וועט דעם עולם זיך בשעה זיך רבינו שליט"א קומט אויף, וואל מען זיין נישט אויפשטעלן און די הייזער אדער זיך שטען אויף פאראים כדי נישט צעשטערן די שמחה, גלייך נאך די סעודה וועלן די עסקנים צוגענומען אלע טישן און בענק.

הופעת הדתן

נאך די סעודה וועט דער חתן שליט"א איינקומען און ביהמ"ד הגדול בערך בשעה 9:10 און צווישן זיך משהו זיין בשמחת חתן וכלה כסא וכו'.

ברכת המזון בשעה 11:00 בדיוק

מנחה טאגן

דער ציבור וועט נעמען ארויפגיין אויף די צענדליגן פארענטשעס פארן מנחה טאגן, צו לאזן דעם חתן ביהמ"ד אן נאכדעם לידע, און אויספאלגן די אנווייזונגען פון די סדרים.

די ווייבער וועלן וועט זיין צענדליגן פאר די נשים, די אייגנאנג צום ווייבער שולל במשך די חתונה וועט זיין פון קענט ער, און פון 10:30 וועט איה אפגן זיין דער אייגנאנג אויף הופסער סמ. (אויף די ווייב צום פערע סעסאן) און ביהמ"ד וועלן ארגענטיג ווערן און מוחלתיג סוף סוף קרובי המשפחה און קיין אויסנאם.

ווי דער שטעטלעך וו שפעט רב לנו ולכל ישראל, ועד רבות בשנים נוכח לשמחת בשמחת זיך מרן רבינו שליט"א וואוירן טעג וועלן ער ביאת נאל צדק בב"א.

וועד החתונה

וועד החתונה

של נכד ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בן הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א
רב דביהמ"ד אבני צדק שכונת עצי תמרים קרית יואל יצ"ו

יום ב' פרשת ויקרא, ב' דר"ח אדר ב' תשע"א לפ"ק
בבית המדרש הגדול בוויילאמסבורג יצ"ו

סדר הכאסעס צום קבלת פנים, חופה און צו די חתונה

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

סדר קרית יואל

די בכל אתר ואתר בכל מקומות מושבותיהם

בני ברק • אלעד • ירושלים • בית שמש • לאנדאן
אנטווערפן • מאנטשעסער • וויען

שמחות אנשי שלומינו קהל עדתינו שיחיו

וויליאמסבורג • בארא פארק • קרית יואל • מאנסי
לעיקוואד • מאנטריאל • אוסטראליע

השמה במעונם

ברכת מזל טוב

הנגנו משגרים ברכת מז"ט חמה ולבבית לאנשי שלומינו ותומכי וידידי כוללנו הק' די בכל אתר ואתר כאו"א בשמו הטוב יבורך

קרית יואל

הולדת הבנים

- ר' משה יצחק איצקאוויטש נ"י
- ר' חיים שלמה אקערמאן נ"י
- ר' אשר אנשיל זאלדאן נ"י
- ר' יואל חיים פילעפף נ"י
- ר' יואל (ברחמ"א) פעקעטע נ"י
- ר' גרשון מענדל (ברא"מ) פעלדמאן נ"י
- ר' שמעון ישראל ראטענבערג נ"י
- ר' יואל (ברד"ש) בערגער נ"י
- ר' יואל זאבעל נ"י
- הולדת הבנות
- ר' אברהם יחזקאל שרגא לאקס נ"י
- ר' יואל ברודא נ"י
- ר' יואל (בר"ש) בערגער נ"י
- ר' חנא דים נ"י
- ר' יואל (ברא"ה) פריעדמאן נ"י
- הכנסת בניהם לעוה"מ
- ר' בערל גאלד נ"י
- ר' וואלף מענדלאוויטש נ"י
- ר' שלמה אלי' ווייס נ"י

איראפע

הולדת הבנים

- ר' משה אהרן יעקב ב"ר יוסף חיים ז"ל
- גריוואלד נ"י
- לאנדאן
- ר' חיים שאול ב"ר בערשע ז"ל לעמבערגער נ"י
- מאנטשעסער
- הרב משה בן הרב חיים יוסף ווערצבערגער שליט"א, אנטווערפן
- הולדת הבנות
- ר' דוד לייב ב"ר יעקב אקער נ"י
- לאנדאן
- ר' יואל ב"ר מיכל פריעדמאן נ"י
- לאנדאן
- ר' יודא ב"ר משה מארקאוויטש נ"י
- לאנדאן

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחדת קודש ובוגשי ג'לוחדזה הננו משגרים ברכת מז"ט אל מול פני הוד כבוד קדושת

מזן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה הכפולה שבמעון קדשו

בנישואי נכדו נ"י

בן הדב"נ הגה"צ חנוך העניך אשכנזי שליט"א רב ביהמ"ד אבני צדק בשכונת עצי התמרים בקרית יואל ובהולדת נכדו תחי

אצל הדב"נ הגה"צ שמעון זאב מייזליש שליט"א רב ביהמ"ד ישמח משה בשכונת ברך משה בקרית יואל

בני ברק

הולדת הבת

- ר' אליעזר דוב בן ר' ישראל ענגעל נ"י
- חתן ר' יעקב מיכאל היילברון נ"י
- הכנסת בנו לעוה"מ

ר' שרגא יהושע בן ר' אהרן לייב בערקאוויטש נ"י חתן ר' משה יחזקאל קליין נ"י

ירושלים

נישואי הבן והולדת הנכדה

הגה"צ רבי משה טייטלבוים שליט"א

דומ"ץ דקהילתנו הק'

נישואי הבת

ר' יעקב יודא שטערין נ"י

מאנסי

הולדת הבן

ר' שלמה יואל בלומענפעלד נ"י

וויליאמסבורג

הולדת הבנים

- ר' חנני' ב"ר משולם זשאנ"ה שניצלער נ"י
- ר' יוסף יחיאל ב"ר משה גאלדבערגער נ"י
- ר' ישעי' יצחק ב"ר יוסף אהרן רובין נ"י
- ר' אברהם יושע שווארץ נ"י
- ר' יואל ב"ר דוד הערש מערץ נ"י
- ר' יואל ב"ר מענדל איידליס נ"י
- ר' אברהם יצחק בן הרב אהרן מאשקאוויטש נ"י
- ר' שמואל יעקב ב"ר משה יוסף שווארץ נ"י
- ר' יחזקאל בן הרב ברוך בערגער נ"י
- ר' משה מנחם ב"ר פישל ע"ה באבאד נ"י
- ר' ניסן אליעזר ב"ר אברהם יצחק פראנצאז נ"י
- ר' צבי אלימלך בן הרב פנחס חיים רובינפעלד נ"י
- ר' יואל ב"ר יחיאל זאב קליין נ"י
- ר' שאול ברוך ב"ר משה גרינוואלד נ"י
- ר' שלום לוי יצחק בן הרב חיים משה ווייסמאן נ"י
- הולדת הבנות

- ר' ראובן יואל ב"ר שלמה יצחק טובל נ"י
- ר' מרדכי יואל ב"ר ישראל לעבאוויטש נ"י
- ר' יעקב יחזק' ב"ר אשר אנטשיל גאנדל נ"י
- ר' וואלף ב"ר שמשון ראזענבערג נ"י
- ר' טובי' ליפא ב"ר אהרן יודא בערקאוויטש נ"י
- ר' יואל ב"ר שאול יחזקאל רייך נ"י
- ר' בנציון ישראל ב"ר יודא מנחם זאב כ"ץ נ"י
- ר' יודא צבי ב"ר אשר אנטשיל וויזער נ"י
- הכנסת בניהם לעוה"מ

- ר' אליעזר ראטה נ"י
- ר' יקותיאל דרעזנער נ"י
- ר' בנציון ליכטענשטיין נ"י
- ר' מרדכי צבי גאטליעב נ"י

אירוסים צאצאיהם

ר' ברוך יודא שניצלער נ"י, וויליאמסבורג	החתן שרגא נ"י	ר' עוזר פריעד נ"י, וויליאמסבורג
ר' מענדל גרשון אינדיג, וויליאמסבורג	החתן נפתלי שמעון נ"י	ר' דוד לייב פארגעס נ"י, וויליאמסבורג
ר' יצחק יודא קליין, וויליאמסבורג	החתן ישראל מאיר נ"י	ר' חיים יודא לעווינגער נ"י, וויליאמסבורג
ר' צבי אלימלך עקשטיין נ"י, וויליאמסבורג	החתן אשר אנשיל נ"י	ר' עמרם טירנויער נ"י, קרית יואל
ר' יצחק דוד לאנדא נ"י, בארא פארק	החתן וואלף נ"י	ר' אברהם יודא ראזענבערג נ"י, וויליאמסבורג
הרב משה מייזליש אב"ד ראדאוואן לאנדאן	החתן חיים נ"י	הרב פנחס ווידער שליט"א אב"ד לינז וויליאמסבורג

נישואי צאצאיהם

הרב משולם פאלאטשעק, אב"ד מגד יהודה	החתן אביגדור יחיאל נ"י	הרב שמחה טייטלבוים שליט"א, וויליאמסבורג
הרב חנוך העניך אשכנזי שליט"א א חדב"נ	החתן יואל נ"י	הרב זלמן האלבער שטאם שליט"א, וויליאמסבורג
ר' אהרן משה שווארץ נ"י, וויליאמסבורג	החתן מאיר מרדכי נ"י	ר' ישראל חיים ווייס נ"י, וויליאמסבורג
ר' יעקב בנציון ווייס נ"י, וויליאמסבורג	החתן משה יצחק נ"י	ר' נפתלי הירצקא אינדיג נ"י, וויליאמסבורג
ר' פנחס ווייס נ"י, וויליאמסבורג	החתן ישראל אשר נ"י	ר' חיים לייב זילבער שטיין נ"י, וויליאמסבורג
ר' יעקב יונתן בלייך נ"י, וויליאמסבורג	החתן יקותיאל צבי נ"י	ר' יצחק בערל הערשקאוויטש נ"י, קרית יואל
ר' יונתן בנימין העניג נ"י, קרית יואל	החתן נפתלי הירצקא נ"י	ר' אברהם יעקב פריעד נ"י, וויליאמסבורג
ר' אברהם צבי קליין נ"י, קרית יואל	החתן אהרן אלעזר נ"י	ר' מנחם ברודא נ"י, וויליאמסבורג
ר' בנציון קליין נ"י, קרית יואל	החתן יוסף משה אברהם נ"י	ר' יושע שמאיע נ"י, קרית יואל
ר' אהרן מנחם זאב ווייס נ"י, בארא פארק	החתן ישעי' אברהם ברוך נ"י	ר' מרדכי לייב גליק נ"י, קרית יואל
ר' שמואל אליעזר ראטה נ"י, בארא פארק	החתן יושע נ"י	ר' שמואל (ברמ"ה) בראך נ"י, קרית יואל
ר' דוד סיתון נ"י, בוענאס איירעס	החתן בנימין מאיר נ"י	ר' אלי' שלמה סועד נ"י, קרית יואל
ר' מנחם שלמה שווארץ נ"י, לאנדאן	החתן יוסף מאיר נ"י	ר' יחזקאל פישער נ"י, מאנטשעסער
ר' משה בערגער נ"י, וויליאמסבורג		ר' אלעזר עוזיאל מייזעלס ע"ה, וויליאמסבורג
ר' אברהם סרוגא נ"י, וויליאמסבורג		ר' מנחם ישראל באסול נ"י, וויליאמסבורג

אדער קען מען שיקן דורך א פעקס אדער מייל

a.ch.bnb@gmail.com - FAX: 011-9723-6194389

צו מעלדן א שמחה קען מען זיך פארבינדן צו:

011-972-527648437 און אין אר"י 845-662-5579